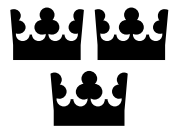

Internationell samverkan

5

Förslag till statens budget för 2016

Internationell samverkan

Innehållsförteckning

1	Förslag till riksdagsbeslut	5
2	Utgiftsområde 5 Internationell samverkan.....	7
2.1	Omfattning.....	7
2.2	Utgiftsutveckling	9
2.3	Mål för utgiftsområdet	10
2.4	Resultatredovisning	10
2.4.1	Resultatindikatorer och andra bedömningsgrunder	10
2.4.2	Resultat	10
2.4.3	Analys och slutsatser	25
2.5	Politikens inriktning	26
2.6	Budgetförslag	38
2.6.1	1:1 Avgifter till internationella organisationer.....	38
2.6.2	1:2 Freds- och säkerhetsfrämjande verksamhet.....	39
2.6.3	1:3 Nordiskt samarbete	40
2.6.4	1:4 Ekonomiskt bistånd till enskilda utomlands samt diverse kostnader för rättsväsendet	40
2.6.5	1:5 Inspektionen för strategiska produkter.....	41
2.6.6	1:6 Forskning, utredningar och andra insatser rörande säkerhetspolitik, nedrustning och icke-spridning.....	42
2.6.7	1:7 Bidrag till Stockholms internationella fredsforskningsinstitut (SIPRI)	43
2.6.8	1:8 Bidrag till Utrikespolitiska institutet.....	43
2.6.9	1:9 Svenska institutet	44
2.6.10	1:10 Information om Sverige i utlandet.....	44
2.6.11	1:11 Samarbete inom Östersjöregionen	45

Tabellförteckning

Anslagsbelopp.....	5
Tabell 2.1 Utgiftsutveckling inom utgiftsområde 5 Internationell samverkan.....	9
Tabell 2.2 Härledning av ramnivån 2016–2019. Utgiftsområde 5 Internationell samverkan	9
Tabell 2.3 Ramnivå 2016 realekonomiskt fördelad. Utgiftsområde 5 Internationell samverkan	9
Tabell 2.4 Anslagsutveckling 1:1 Avgifter till internationella organisationer	38
Tabell 2.5 Härledning av anslagsnivån 2016–2019 för 1:1 Avgifter till internationella organisationer.....	39
Tabell 2.6 Anslagsutveckling 1:2 Freds- och säkerhetsfrämjande verksamhet	39
Tabell 2.7 Härledning av anslagsnivån 2016–2019 för 1:2 Freds- och säkerhetsfrämjande verksamhet	39
Tabell 2.8 Anslagsutveckling 1:3 Nordiskt samarbete	40
Tabell 2.9 Härledning av anslagsnivån 2016–2019 för 1:3 Nordiskt samarbete	40
Tabell 2.10 Anslagsutveckling 1:4 Ekonomiskt bistånd till enskilda utomlands samt diverse kostnader för rättsväsendet	40
Tabell 2.11 Härledning av anslagsnivån 2016–2019 för 1:4 Ekonomiskt bistånd till enskilda samt diverse kostnader för rättsväsendet.....	41
Tabell 2.12 Anslagsutveckling 1:5 Inspektionen för strategiska produkter.....	41
Tabell 2.13 Härledning av anslagsnivån 2016–2019 för 1:5 Inspektionen för strategiska produkter	42
Tabell 2.14 Anslagsutveckling 1:6 Forskning, utredningar och andra insatser rörande säkerhetspolitik, nedrustning och icke spridning	42
Tabell 2.15 Härledning av anslagsnivån 2016–2019 för 1:6 Forskning, utredningar och andra insatser rörande säkerhetspolitik, nedrustning och icke spridning	42
Tabell 2.16 Anslagsutveckling 1:7 Bidrag till Stockholms internationella fredsforskningsinstitut (SIPRI).....	43
Tabell 2.17 Härledning av anslagsnivån 2016–2019 för 1:7 Bidrag till Stockholms internationella fredsforskningsinstitut (SIPRI).....	43
Tabell 2.18 Anslagsutveckling 1:8 Bidrag till Utrikespolitiska institutet	43
Tabell 2.19 Härledning av anslagsnivån 2016–2019 för 1:8 Bidrag till Utrikespolitiska institutet	44
Tabell 2.20 Anslagsutveckling 1:9 Svenska institutet	44
Tabell 2.21 Härledning av anslagsnivån 2016–2019 för 1:9 Svenska institutet	44
Tabell 2.22 Anslagsutveckling 1:10 Information om Sverige i utlandet.....	44
Tabell 2.23 Härledning av anslagsnivån 2016–2019 för 1:10 Information om Sverige i utlandet.....	45
Tabell 2.24 Anslagsutveckling 1:11 Samarbete inom Östersjöregionen	45
Tabell 2.25 Beställningsbemyndigande för anslaget 1:11 Samarbete inom Östersjöregionen	46
Tabell 2.26 Härledning av anslagsnivån 2016–2019 för 1:11 Samarbete inom Östersjöregionen	46

1 Förslag till riksdagsbeslut

Regeringen föreslår att riksdagen

1. bemyndigar regeringen att under 2016 för anslaget 1:11 *Samarbete inom Östersjöregionen* besluta om bidrag som inklusive tidigare gjorda åtaganden medför behov av framtida anslag på högst 159 500 000 kronor 2017–2019 (avsnitt 2.6.11),
2. för budgetåret 2016 anvisar ramanslagen under utgiftsområde 5 Internationell samverkan enligt följande uppställning:

Anslagsbelopp

Tusental kronor

Anslag

1:1	Avgifter till internationella organisationer	1 328 554
1:2	Freds- och säkerhetsfrämjande verksamhet	140 072
1:3	Nordiskt samarbete	13 595
1:4	Ekonomiskt bistånd till enskilda utomlands samt diverse kostnader för rättsväsendet	3 826
1:5	Inspektionen för strategiska produkter	29 015
1:6	Forskning, utredningar och andra insatser rörande säkerhetspolitik, nedrustning och icke-spridning	45 808
1:7	Bidrag till Stockholms internationella fredsforskningsinstitut (SIPRI)	25 402
1:8	Bidrag till Utrikespolitiska institutet (UI)	16 675
1:9	Svenska institutet	98 066
1:10	Information om Sverige i utlandet	15 475
1:11	Samarbete inom Östersjöregionen	188 715
Summa		1 905 203

2 Utgiftsområde 5 Internationell samverkan

2.1 Omfattning

Utgiftsområdet omfattar frågor som gäller Sveriges förhållande till och överenskommelser med andra stater och internationella organisationer. Inom utgiftsområdet verkar två myndigheter: Inspektionen för strategiska produkter och Svenska institutet.

2.2 Utgiftsutveckling

Tabell 2.1 Utgiftsutveckling inom utgiftsområde 5 Internationell samverkan

Miljoner kronor

	Utfall 2014	Budget 2015 ¹	Prognos 2015	Förslag 2016	Beräknat 2017	Beräknat 2018	Beräknat 2019
1:1 Avgifter till internationella organisationer	1 104	1 416	1 415	1 329	1 329	1 329	1 329
1:2 Freds- och säkerhetsfrämjande verksamhet	155	134	132	140	141	142	144
1:3 Nordiskt samarbete	12	14	13	14	14	14	14
1:4 Ekonomiskt bistånd till enskilda utomlands samt diverse kostnader för rättsväsendet	2	4	4	4	4	4	4
1:5 Inspektionen för strategiska produkter	31	30	29	29	29	30	30
1:6 Forskning, utredningar och andra insatser rörande säkerhetspolitik, nedrustning och icke-spridning	45	43	42	46	46	46	46
1:7 Bidrag till Stockholms internationella fredsforskningsinstitut (SIPRI)	24	24	24	25	25	25	25
1:8 Bidrag till Utrikespolitiska institutet (UI)	16	16	16	17	17	17	17
1:9 Svenska institutet	92	93	93	98	100	102	104
1:10 Information om Sverige i utlandet	14	14	14	15	15	15	15
1:11 Samarbete inom Östersjöregionen	167	180	176	189	189	189	189
Totalt för utgiftsområde 05 Internationell samverkan	1 662	1 969	1 957	1 905	1 908	1 912	1 917

¹ Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2015 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

Tabell 2.2 Härledning av ramnivån 2016–2019. Utgiftsområde 5 Internationell samverkan

Miljoner kronor

	2016	2017	2018	2019
Anvisat 2015¹	1 919	1 919	1 919	1 919
<i>Förändring till följd av:</i>				
Pris- och löne- omräkning ²	4	7	12	17
Beslut	-19	-19	-20	-20
Överföring till/från andra utgifts- områden	1	1	1	1
Övrigt	0	0	0	0
Ny ramnivå	1 905	1 908	1 912	1 917

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2014 (bet. 2014/15:FIU10).

Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel 2015. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning. Pris- och löneomräkningen för 2017–2019 är preliminär.

Tabell 2.3 Ramnivå 2016 realekonomiskt fördelad. Utgiftsområde 5 Internationell samverkan

Miljoner kronor

	2016
Transfereringar ¹	1 557
Verksamhetsutgifter ²	347
Investeringar ³	1
Summa ramnivå	1 905

Den realekonomiska fördelningen baseras på utfall 2014 samt kända förändringar av anslagens användning.

¹ Med transfereringar avses inkomstöverföringar, dvs. utbetalningar av bidrag från staten till exempelvis hushåll, företag eller kommuner utan att staten erhåller någon direkt motprestation.

² Med verksamhetsutgifter avses resurser som statliga myndigheter använder i verksamheten, t.ex. utgifter för löner, hyror och inköp av varor och tjänster.

³ Med investeringar avses utgifter för anskaffning av varaktiga tillgångar såsom byggnader, maskiner, immateriella tillgångar och finansiella tillgångar.

2.3 Mål för utgiftsområdet

Målet för utgiftsområdet Internationell samverkan är att säkerställa Sveriges intressen i förbindelserna med andra länder.

2.4 Resultatredovisning

2.4.1 Resultatindikatorer och andra bedömningsgrunder

Verksamheterna under detta utgiftsområde är av olika karaktär. I många fall finns också andra finansiärer, t.ex. när det gäller medlemskap i internationella organisationer. Det gör det svårt att följa upp de olika verksamheterna med resultatindikatorer mot det övergripande målet.

De resultatbedömningar som görs i det här avsnittet bygger framför allt på årsredovisningar och övrig rapportering från berörda myndigheter och organisationer.

Inspektionen för strategiska produkter (ISP) bedöms när det gäller författningsreglerad verksamhet utifrån rättsenlighet och kvalitet i myndighetsutövningen, kostnadseffektivitet i handläggningen, korta handläggningstider och små ärendebalanser samt enkla rutiner för sökanden. ISP bedöms vidare utifrån myndighetens mervärde genom stödet till Regeringskansliet, bidragen till det nationella arbetet för icke-spridning samt en väl fungerande samverkan med andra berörda myndigheter.

De statliga insatserna för information om Sverige i utlandet och Svenska institutets (SI) verksamhet bedöms utifrån följande resultatindikatorer:

- Nation Brands index, andra internationella index och Svenska institutets studier om bilden av Sverige utomlands,
- uppföljande enkäter om främjandeaktiviteter,
- antal inslag i tryckt och digital media samt på webben,
- annonsvärde,
- antal följare i social media,

- antal studenter, fördelat mellan män och kvinnor, som väljer Sverige som studiedestination,
- antalet institutioner utomlands som undervisar i svenska.

2.4.2 Resultat

Internationell krishantering

I Sveriges internationella krishanteringspolitik ingår ett antal instrument. Sveriges deltagande i freds- och säkerhetsfrämjande insatser är ett av dessa instrument och finansieras inom utgiftsområde 5 Internationell samverkan, anslaget 1:2 Freds- och säkerhetsfrämjande verksamhet, utgiftsområde 6 Försvar och samhällets krisberedskap, anslaget 1:2 Försvarsmaktens insatser internationellt samt utgiftsområde 7 Internationellt bistånd, anslaget 1:1 Biståndsverksamhet, den del som enligt OECD-DAC räknas som bistånd. Se budgetpropositionen för 2015 (prop. 2014/15, UO5, avsnitt 2.4.2) för de propositioner, skrivelser och strategier som väglett de svenska insatserna. Att Sverige kunde bidra med väpnad styrka under 2014 i ISAF och 2015 i RSM har riksdagen beslutat utifrån propositionerna Fortsatt svenskt deltagande i den internationella säkerhetsstyrkan (ISAF) och framtida deltagande i Natos utbildningsinsats (RSM) i Afghanistan (prop. 2013/14:33) och Svenskt deltagande i Natos utbildnings- och rådgivningsinsats Resolute Support Mission (RSM) i Afghanistan (prop. 2014/15:13).

I det följande redogörs för resultaten av det svenska deltagandet i internationell krishantering, finansierade under alla tre utgiftsområden.

Inriktning och genomförande

De myndigheter som har deltagit med personal i internationella insatser under 2014 är Försvarsmakten, Kustbevakningen, Polismyndigheten, Folke Bernadotteakademin, Myndigheten för samhällsskydd och beredskap, Kriminalvården, Domstolsverket och Åklagarmyndigheten. Under 2014 inledde de myndigheter som bidrar till freds- och säkerhetsfrämjande insatser sitt samverkansarbete inom ramen för det myndighetsråd som inrättades på regeringens uppdrag hösten 2013. Rådet har till uppgift att skapa förutsättningar för en effektiv samverkan mellan

berörda myndigheter inom internationell fredsfrämjande verksamhet. Under sitt första år har rådet genomfört en ny struktur för myndighets-samverkan med färre samverkansorgan.

De svenska bidragen

Under 2014 bidrog Sverige med personal till närmare 40 civila och militära krishanteringsinsatser under ledning av EU, FN, OSSE och Nato. Vid slutet av 2014 var omkring 470 personer utsända (jämnt fördelat mellan civila och militära insatser), vilket är i samma storleksordning som under 2013. Av dessa var cirka 100 kvinnor och 370 män. Kostnaden för Sveriges samlade engagemang under 2014 var cirka 1 270 miljoner kronor, varav drygt 300 miljoner kronor för civila insatser.

Sveriges bidrag till internationell civil krishantering har koncentrerats till regioner och konflikter som är prioriterade ur ett utrikes-, säkerhets- och biståndspolitiskt perspektiv. Även ett försvars- och rättspolitiskt perspektiv har beaktats. Detta arbete ligger i linje med samstämmighetsarbetet i enlighet med Sveriges politik för global utveckling (PGU). I dessa områden har Sverige ett brett utrikespolitiskt engagemang och som regel också ett utvecklingssamarbete baserat på en resultatstrategi. Bedömningen är att de svenska bidragen har uppnått uppställda mål, att de genomgående motsvarat högt ställda internationella förväntningar och att personalen löst uppgifterna på ett bra sätt. Sveriges personal i insatser är uppskattade för sina kunskaper och sitt engagemang. Nedan presenteras de samlade resultaten.

Afghanistan

EU:s polisinsats i Afghanistan (EUPOL Afghanistan) har som främsta syfte att bygga upp en civilt inriktad polis i landet. Sverige har särskilt fokuserat på att främja rekrytering av kvinnor till polisen och att förbättra deras arbetssituation. En annan prioritet för svensk del är att verka för att insatsens uppgifter i största möjliga utsträckning kan övertas av afghanska myndigheter. I december 2014 beslutade regeringen om att förlänga insatsen med två år. Det svenska personalbidraget till insatsen uppgick vid årsskiftet till knappt tjugo personer, vilket motsvarar ungefär tio procent av den totala internationella personalstyrkan.

Under 2014 minskade det svenska militära bidraget ytterligare med fokus mot rådgivning och träning av afghanska säkerhetsstyrkor. Den

samlade svenska insatsen i norra Afghanistan, det s.k. Transition Support Team (TST), med civil ledning, avvecklades i maj 2014.

Den svenska basen i norra Afghanistan, Camp Northern Lights, avvecklades under året och överlämnades till de afghanska säkerhetsstyrkorna. Under hösten 2014 övergick det norra regionala kommandot i den nya organisationen för Natos Resolute Support Mission (RSM), som startade den 1 januari 2015 efter att ISAF-missionen avslutats.

Sverige har under 2014 bidragit med en militärrådgivare till FN:s civila mission i Afghanistan (UNAMA). Sveriges bidrag har utgjorts av rapportering kring säkerhetsläget, stöd till missionen med rådgivning i militärrelaterade frågor samt bidragit till civil och militär samverkan.

De svenska insatserna under 2014 bedöms ha ökat de afghanska styrkornas förmåga att självständigt ansvara för säkerheten i landet. I EUPOL Afghanistan har generella förbättringar ägt rum på jämställdhetsområdet. Bland annat har en plan genomförts under 2014 vad gäller kvinnor som poliser.

Afrika

Afrika är fortsatt en viktig region för svenska bidrag till krishanteringsinsatser. Under året bidrog Sverige till EUNAVFOR Operation Atalanta genom att Försvarsmakten deltog vid det operativa högkvarteret Northwood i Storbritannien. I december 2014 beslutade riksdagen att Sverige under högst fyra månader under 2015 skulle delta med en väpnad styrka i Atalanta. Det svenska bidraget uppgick till cirka 60 personer. Atalanta syftar till att skydda FN:s humanitära transporter till Somalia och övrig sjöfart i Adenviken och västra Indiska oceanen samt att förebygga, avvärja och bekämpa sjöröveri i området. Under 2014 förlängdes Atalantas uppdrag till slutet av 2016. Operation Atalanta har tillsammans med det internationella samfundets övriga åtgärder och sjöfartsnäringens ökade skyddsåtgärder bidragit till att sjöröveriet i regionen minskat markant.

EUTM Somalia syftar till institutionell uppbyggnad inom försvarssektorn genom strategisk rådgivning och direkt stöd till den somaliska nationella armén genom utbildning, rådgivning och mentorskap. Insatsen flyttade under 2014 från Uganda till Somalia. Sverige har under 2014 fortsatt sitt deltagande i EU:s militära utbild-

ningsinsats EUTM Somalia. Under 2014 utbildades cirka 1200 soldater ur den somaliska armén.

Sverige har under 2014 bidragit med personal till EU:s insats för regional maritim kapacitetsuppbyggnad på Afrikas horn (EUCAP Nestor) genom Folke Bernadotteakademien, Myndigheten för samhällsskydd och beredskap och Kustbevakningen. Den svenska personalen har bland annat bidragit med expertis inom logistik, kommunikationssystem och maritim flygövervakning. Insatsen ska bistå Somalia, Djibouti, Seychellerna, Somalia och Tanzania i stärkandet av deras kapacitet när det gäller sjöfartssäkerhet och bekämpande av sjöröveri. Insatsens mandat förlängdes under året till utgången av 2016 och fokuserar därefter i första hand på verksamhet i Somalia.

I maj 2014 förlängdes mandatet för FN:s insats i Somalia (UNSOM) med ett år. UNSOM har till uppgift att ge råd till och stödja den federala regeringen inom freds- och statsbyggande. Sverige bidrar till insatsen med kriminalvårdare.

Under 2014 fortsatte Sveriges engagemang i flera insatser i Sahelregionen. EU:s militära utbildningsinsats i Mali (EUTM Mali) ska bidra till utvecklingen av landets militära kapacitet för att återupprätta territoriell integritet samt bekämpa terrorism. Insatsens personal uppgår till cirka 500 personer, varav Sverige bidrar med 10 officerare, framförallt instruktörer. Under året att flera bataljoner av Malis försvar erhållit utbildning genom EU:s insats och arbetet med att reformera och stärka personalsystem och budgethantering fortsätter.

EUCAP SAHEL Mali ska bidra till att reformera Malis interna civila säkerhetsstyrkor. Det är ett nödvändigt komplement till EUTM Mali och avgörande för en långsiktigt hållbar lösning på konflikten i landet. Den internationella personalen uppgår till ett trettiootal, varav två är sekonderade av Sverige. Arbetet har under 2014 fokuserat på att öka förtroendet för säkerhetsstyrkorna genom dialog med civilsamhället.

Sverige deltar sedan augusti 2014 med ett militärt styrkebidrag, som våren 2015 uppgick till 250 personer, till FN:s insats i Mali (MINUSMA). Det svenska bidraget har bidragit till att stärka MINUSMA:s kapacitet att uppfylla sitt mandat som bland annat är att stabilisera landet, förbättra säkerhetssituationen och skydda civila. Regeringen lade i mars 2015 en proposition till riksdagen om att förlänga det

svenska bidraget till och med juni 2016. Sedan maj 2014 bidrar Sverige också med poliser till MINUSMA. De har främst arbetat med kapacitetshöjning av Malis nationella polis.

EUCAP Sahel Niger har i uppgift att bidra till ökad säkerhet, demokratisk förvaltning och politisk stabilitet i Niger och i Sahelregionen. Genom rådgivning har insatsen stöttat landets civila säkerhetsstyrkor. Insatsen omfattar ett femtiotal personer, varav två från Sverige.

Sveriges har fortsatt bidragit till FN:s insats i Sydsudan (UNMISS) med polis, militärrådgivare och kriminalvårdspersonal. Säkerhetssituationen i en stor del av landet har även under 2014 varit allvarlig och UNMISS fokus på skydd av civila består. Flera kvinnor som brottsoffer i landet har ökat behovet av svenska kvinnor till polisen. Under året har den svenska poliskontingenten varit utplacerad i olika delar av landet. I områden med lugnare säkerhetssituation har mentorering av lokal polis ägt rum. I början av 2015 drog Sverige tillbaka sina kriminalvårdare från UNMISS då insatsens nya mandat innebär att de kapacitetshöjande insatserna upphörde.

Sverige har under 2014 deltagit i FN:s stabiliseringsinsats i DR Kongo (MONUSCO) med poliser, militärobservatörer och kriminalvårdare. MONUSCO, som är förstärkt med en interventionsbrigad med mandat att bekämpa de väpnade grupperna, har under året fortsatt att stödja landets regeringsarmé i östra delarna av landet för att öka säkerheten i konfliktområdena samt skydda civila. I slutet av 2014 önskade DRK en kraftig neddragning av FN-insatsen, vilket ledde till en mer ansträngd relation mellan landets regering och insatsen. Relationen har fortsatt att försämrats under början av 2015.

EUSEC i DR Kongo arbetar främst med att stödja arbetet med att reformera den kongolesiska armén. Insatsen förlängdes under 2014 med ytterligare ett år. Under året avslutades EU:s polisinsats i DR Kongo.

Liberia har under året drabbats mycket hårt av ebola-utbrottet i Västafrika, vilket satte landets redan svaga institutioner och hälsosystem under hård press och sköt upp FN-missionen UNMIL:s tillbakadragande. Sverige har ytterligare stärkt sitt breda engagemang i landet mot bakgrund av Sveriges ordförandeskap i FN:s fredsbyggandekommissions landkonfiguration och i rollen som pilotgivarland för genomförandet av "New Deal" i Liberia. Sverige har bidragit med poliser och kriminalvårdare till UNMIL

trots ebola-utbrottet. Inom insatsen pågår bland annat ett kontinuerligt arbete med att stärka kvinnors roll i samhället, främja jämställdhet och motverka sexuellt könsbaserat våld. Särskilda insatser har gjorts under året av FN:s polis i samverkan med andra internationella och lokala aktörer för att rikta rekryteringen så att fler liberianska kvinnor söker sig till polisyrket. Detta har gett konkreta resultat med högre andel kvinnor som söker utbildningen. Svensk polis har bidragit till att utveckla UNMIL:s introduktionsutbildning för FN-polis. Sveriges bidrag har gett FN ett koncept för att förändra introduktionsutbildningen för tjänstgöring i insatser och lett till en snabbare effekt vid personalrotationer. Svenska Kriminalvården har fortsatt att följa upp sina utbildningsinsatser inom ramen för UNMIL i grundläggande säkerhetsutbildning av liberiska kriminalvårdare som inleddes av myndigheten 2012.

Sverige bidrog under året till FN:s insats i Elfenbenskusten (UNOCI) med kriminalvårdsexperter och bistod på så sätt Elfenbenskusten i uppbyggnaden av landets kriminalvårdssystem. Uppdraget för FN-stationerad kriminalvårdspersonal upphörde under sommaren 2014.

FN:s stabiliseringsinsats i Centralafrikanska republiken (MINUSCA) bildades 2014 för att skydda civila och stödja Centralafrikanska republikens transition ut ur den våldsamma interna konflikt som skakade landet. Sverige har bidragit till insatsen med kriminalvårdsexpertis.

Sverige har bidragit med flygtransportstöd och officerare till EU:s militära insats i Centralafrikanska republiken (EUFOR RCA). Insatsen upprättades under 2014 med anledningen av den allvarliga krisen i landet och gavs i uppgift att skydda flygplatsen såväl som civilbefolkningen i två distrikt i huvudstaden. På begäran av FN och Centralafrikanska republikens interimspresident förlängdes insatsen till och med den 15 mars 2015, för att därefter kunna lämna över till FN-missionen i landet.

I början av 2015 fattade rådet beslut om att upprätta en militär rådgivningsinsats i Centralafrikanska republiken, EUMAM RCA. EU-styrkan, i vilken cirka 60 personer ska ingå, har till uppgift att ge råd till armén som ett led i förberedelserna för en kommande FN-ledd säkerhetssektorreform. Försvarsmakten bidrar med personal till insatsen.

Mellanöstern och Nordafrika

EU:s polisinsats i Palestina (EUPOL COPPS) bidrar till att utveckla den palestinska polisens och rättsväsendets kapacitet. Därmed stöds en tvåstatstatslösning. Insatsen har inriktats på att i allt högre utsträckning fokusera på strategiska frågor som att bidra till reformer inom rätts- och säkerhetssektorn. En viktig uppgift är att integrera ett jämställdhetsperspektiv i insatsens arbete. Drygt tio personer var vid slutet av 2014 utsända av svenska myndigheter till insatsen.

Det svenska mångåriga deltagandet i FN:s övervakningsmission i Mellanöstern, UNTSO, fortsatte under 2014. Insatsens uppgift är att övervaka vapenstilleståndet mellan Israel, Libanon och Syrien samt fredsavtalen mellan Israel, Egypten och Jordanien. Sverige bidrog med officerare till den operativa styrkan som består av cirka 150 militärobservatörer. Konflikten i Syrien har fortsatt begränsat insatsens möjligheter att verka i landet.

Under 2014 slutfördes den insats som FN och OPCW gemensamt tillsatte i syfte att förstöra kemiska vapen i Syrien. Sverige bidrog fram till insatsens avslut med en marinofficer.

Sverige bidrog under 2014 med finansiellt stöd till MFO (Multinational Forces and Observers), som har till uppdrag att övervaka efterlevnaden av fredsavtalet mellan Egypten och Israel samt dess civila övervakningsenhet (Civilian Observer Unit). Övervakningsenheten har en central roll inom MFO:s mandat då den syftar till att skapa förtroende mellan avtalsparterna samt säkerställa att avtalets säkerhetsarrangemang respekteras.

Sveriges bidrag till observatörsinsatsen i Hebron (TIPH) har fortsatt under 2014 med observatörer, politiska och rättsliga rådgivare, en press- och informationsexpert samt missionsstöd. Insatsen har till uppgift att övervaka och rapportera om incidenter samt verka för ökad trygghet bland den palestinska befolkningen.

Västra Balkan

Efter Georgien var Västra Balkan den största regionen för svenska bidrag till EU-insatser under 2014.

Mandatet för EU:s rättsstödsinsats i Kosovo (EULEX Kosovo) har förlängts till juni 2016. I takt med utfasningen av EULEX Kosovo minskar personalstyrkan. I oktober 2014 bestod insatsen av 800 internationella medarbetare, mot tidigare 1 250. Överlämnandet av ansvaret för rättsväsendet från EU till Kosovos myndigheter

fortsatte under 2014 med framsteg inom så gott som samtliga rättsstatsområden, särskilt inom tull och polis. Trots den positiva utvecklingen förblir området för rättsväsendet en utmaning som kommer att kräva tålamod och tid.

Sveriges personalbidrag till insatsen har minskat i takt med insatsens utfasning och i slutet av 2014 var det svenska bidraget cirka 25 personer. Hemtagnings effekterna för Polismyndigheten har fortsatt varit betydande, då Kosovos diaspora i Sverige är stor och en del av de säkerhetsutmaningar som Kosovo står inför delas av länder i EU.

Svensk personal vid OSSE:s fältmissioner i Serbien, Montenegro och Kosovo har arbetat med polisreform, kompetensutveckling för den lokala polisen och rättsvärdande myndigheter samt bidragit till OSSE:s arbete mot organiserad brottslighet.

Sverige bidrar fortsatt till EU:s militära insats i Bosnien och Hercegovina (EUFOR Althea) med stabsofficerare. EUFOR Althea består för närvarande av cirka 600 personer och har till uppgift att stödja reformeringen av den bosniska säkerhetssektorn.

Östeuropa och Centralasien

Rysslands aggression mot Ukraina har lett till att Sverige har ökat sitt fokus på närområdet under 2014.

På initiativ från bland annat Sverige upprättades i juli 2014 en civil rådgivande insats i Ukraina, EUAM Ukraina. Insatsen har till uppgift att stödja reform av den civila säkerhetssektorn, med fokus på polis och övriga rättsväsendet. Målsättningen är att bidra till att skapa legitima säkerhetsstrukturer som, under demokratisk kontroll, agerar i enlighet med rättsstatens principer och har allmänhetens förtroende. Sverige bidrog i etableringsarbetet inför insatsens lansering den 1 december 2014. Insatsen hade under 2014 cirka 50 internationella medarbetare, varav tre svenskar, och bedrev viss operationellt inriktad verksamhet genom strategisk rådgivning till Ukrainas inledande strategiarbete inom den civila säkerhetssektorn.

Under 2014 har ett stort antal utsända svenskar till OSSE:s särskilda observatörsmision i Ukraina (SMM Ukraina) deltagit i OSSE:s arbete med att övervaka och rapportera om säkerhetsläget samt bidragit till missionens konfliktförebyggande verksamhet. Observatörerna har även bidragit till OSSE:s övervakning

av implementeringen av de så kallade Minskavtalen. I slutet av 2014 bestod missionen av drygt 350 internationella observatörer, varav 14 utsända från Sverige. Sverige bidrog under 2014 även med sammanlagt cirka 14,5 miljoner kronor till missionens budget. Stridigheterna i Donbass och det faktum att observatörerna har förhindrats tillträde till vissa områden har begränsat missionens möjligheter att verka fullt ut enligt sitt mandat. Svensk personal vid OSSE:s fältmissioner i Moldavien, Kirgizistan och Tadzjikistan har medverkat i OSSE:s arbete med mänskliga rättigheter, jämställdhet, anti-trafficking, polisreform, förebyggande av konflikter och förebyggande av terrorism.

Under 2014 bidrog EU:s civila observatörsinsats i Georgien (EUMM Georgien) fortsatt till stabilisering genom sitt uppdrag att övervaka avtalet om eldupphör mellan Ryssland och Georgien efter konflikten 2008. Sveriges bidrog under 2014 med omkring 30 personer, cirka 10 procent av den totala personalstyrkan, vilka huvudsakligen tjänstgjorde som observatörer längs de administrativa gränslinjerna till Abchazien och Sydossetien. EUMM:s närvaro har lett till ett förbättrat säkerhetsläge och minskade spänningar.

EU:s gränsstöds- och kapacitetsbyggnadsinsats (EUBAM Moldavien) verkar på gränsen mellan Moldavien och Ukraina. Under 2014 bidrog insatsen till utvecklingen av Moldaviens och Ukrainas gränshantering. EU:s kapacitetsstöd och arbete för att förebygga och stävja organiserad brottslighet och korruption har medfört en positiv lösning av konflikten i Transnistrien. Sveriges har bidragit med monitorering och rådgivning till gränspersonal, framtagande av styrdokument för genomförandet av kontrollprocedurer vid gränsstationer och i arbetet med organiserad brottslighet.

Övriga insatser

Under 2014 förberedde Sverige beredskapsperioden för den nordiska stridsgruppen (NBG), vilket bland annat innefattade en serie militära och politiska övningar samt certifiering av stridsgruppen. Den nordiska stridsgruppen står under första halvåret 2015 i beredskap att ställas till EU:s förfogande under svensk ledning.

Sverige deltog under 2014 i den internationella kommissionen mot straffrihet i Guatemala (CICIG). Den svenska poliskontingenten har tillsammans med poliser och jurister från länder i

Latinamerika, Europa och Guatemala arbetat i flera omfattande brottsutredningar och bidragit till att högt uppsatta personer inom statsapparaten och den organiserade brottsligheten har åtalats och dömts.

UNMOGIP är FN:s övervakningsinsats vid kontrollinjen mellan Indien och Pakistan. Området präglas av stor militär närvaro och brott mot vapenvilan förekommer ofta. Under 2014 fortsatte Sverige med ett bidrag av militär-observatörer till insatsen.

På gränsen mellan Nord- och Sydkorea övervakar NNSC (Neutral Nations Supervisory Commission) vapenstilleståndsavtalet mellan länderna. Under 2014 bidrog Sverige med officerare till kommissionens arbete som framför allt syftar till att kontrollera att det redan spända läget inte trappas upp.

Annan freds- och säkerhetsfrämjande verksamhet

Utöver krishantering använder sig Sverige också av andra freds- och säkerhetsfrämjande instrument. Ett av de viktigaste är EU:s gemensamma utrikes- och säkerhetspolitik. Sverige bidrar även till bland annat politik- och idéutveckling samt stöd till organisationer och institutioner som är verksamma inom det freds- och säkerhetsfrämjande området.

Sverige har stärkt sitt engagemang inom FN och ger ett mångsidigt stöd till FN:s olika organ och verksamhet inom freds- och säkerhetsfrämjande. Sverige har gett bidrag till FN:s politiska avdelning, dess medlingskontor och FN:s utbildningsverksamhet. Sverige har även verkat för en förstärkning av FN:s fredsbevarande och konfliktförebyggande verksamhet genom att stödja doktrinutveckling och fortsatta reformer av FN-sekretariatet.

Sverige har sedan våren 2012 innehaft ordförandeskapet för FN:s fredsbyggandekommissionens landkonfiguration för Liberia. Ordförandeskapet i landkonfigurationen syftar dels till att bistå Liberia i återuppbyggnaden av landet, dels till att bidra till att utveckla FN-systemets förmåga att stödja konflikttrabbade staters återhämtning. Utbrottet av ebola i Västafrika 2014 ställde särskilda krav på konfigurationernas arbete. Sedan augusti 2014 har Sverige, tillsammans med ordförandena för Sierra Leone- och Guinea-konfigurationerna, vid flera tillfällen strävat efter att synliggöra krisens multidimens-

ionalitet och effekter, samt betonat vikten av att integrera freds- och statsbyggandeaspekter i återhämtningsarbetet.

Sedan februari 2015 är Sverige också ordförande i FN:s Fredsbyggandekommissionens organisatoriska kommitté. Som ordförande verkar Sverige för att effektivisera Fredsbyggandekommissionens arbete och relevans. Sverige vill bland annat stärka samarbetet mellan landkonfigurationerna, mellan FN och regionala organisationer, samt mellan Fredsbyggandekommissionen och länderna på dess agenda.

Sverige och USA har under 2014 fortsatt sitt samarbete med Liberia, i syfte att genomföra New Deal, vars fokus är att länka samman politik, bistånd och ekonomiska aspekter i sviktande stater. Vissa framsteg nåddes under våren 2014 innan ebolautbrottet gjorde att arbetet avbröts. Verksamheten kommer att återupptas inom ramen för Liberias återhämtningsplan. Biståndsminister Isabella Lövin har även varit medordförande tillsammans med Sierra Leones finansminister i den Internationella dialogen om fredsbyggande och statsbyggande, vars syfte är att främja ett bättre utvecklings-samarbete med sviktande och konflikttrabbade länder.

För att ytterligare stärka genomförandet av FN:s säkerhetsrådsresolution 1325 om kvinnor, fred och säkerhet, har Sverige under 2014 aktivt bidragit till de översyner som genomförs i FN av 1325, av FN:s fredsbevarande insatser och av den fredsbyggande arkitekturen inom FN. Vikten av att ett jämställdhetsperspektiv integreras i all verksamhet, samt att jämställdhet måste behandlas på ett samstämmigt sätt i de tre översynerna, har särskilt framhållits. Sverige har också aktivt drivit dessa frågor i EU, Nato och OSSE. Till exempel har Sverige, tillsammans med Danmark och Finland, lyckats driva igenom ett förslag om att inrätta en särskild högnivå-tjänst inom EU med uppdrag att säkerställa att unionen på ett effektivt sätt genomför resolution 1325. Arbetet med att se över Sveriges nationella handlingsplan har fortsatt genom konsultationer både med relevanta aktörer i Sverige och i ett antal konflikt- och postkonfliktländer. En ny handlingsplan kommer att träda i kraft 1 januari 2016. För att stärka medlingskompetensen hos, och på sikt skapa nätverk mellan, kvinnliga medlare i Norden och i andra delar av världen har en särskild satsning på kvinnliga medlare

initierats. Ett projekt för att uppmärksamma 15-årsjubileet av resolutionen genomfördes under året och inkluderade aktiviteter om resolution 1325 vid flertalet svenska utlandsmyndigheter.

I syfte att främja effektivitet och internationell samsyn kring FN:s fredsfrämjande insatser, har Sverige genom Folke Bernadotteakademien haft en ledande roll i International Forum for the Challenges of Peace Operations, bland annat genom forskning och kapacitetsbyggande inom det freds- och säkerhetsfrämjande området. För att öka koherensen mellan FN-insatser har den svenska Polisen varit drivande i framtagandet av en internationell polisdoktrin (SGF) samt varit medarrangör till det regionala mötet om polisledning i Pretoria i oktober.

Samarbetet har fortsatt inom ramen för det nordisk-amerikanska säkerhetspolitiska dialogforumet (US-Nordic Security Dialogue) som initierades i samband med USA:s president Barack Obamas Sverigebesök 2013. Dialogen fokuserar på fredsfrämjande, fredsbyggande och konfliktförebyggande frågor inom FN:s ram. Ett andra möte hölls i Köpenhamn i slutet av april 2015.

Det Europeiska fredsinstitutet, som grundades 2014 av bland annat Sverige och har sitt säte i Bryssel, har under året inlett sin verksamhet med bland annat internationella medlingsprojekt och ett första möte med Advisory Board. Institutet ska bidra till och komplettera EU:s globala arbete för fred, främst genom att självständigt bedriva medling och informell dialog. Våren 2015 inledde också EU:s höga representant för utrikes- och säkerhetsfrågor arbetet med den strategiska översynen av EU:s globala utmaningar, vilket Sverige varit en stark drivkraft bakom, och som Europeiska rådet vid sitt möte i december 2013 gav henne i uppdrag att presentera under 2015.

Folke Bernadotteakademien (FBA) förvaltar den så kallade Fredsmiljonen. Fredsmiljonens syfte är att bidra till att öka och fördjupa kunskapen om säkerhetspolitik, inklusive fredsfrämjande, nedrustning och icke-spridning, inom civilsamhället. Under 2014 har 12 organisationer beviljats verksamhetsstöd och 52 projektbidrag betalats ut. Ett exempel på projektmedel som har utbetalats är bidrag till Kristna Fredsrörelsen för genomförande av projektet ”Säkerhet och risk” som syftar till att utveckla säkerhetsmedvetenheten hos biståndsorganisationer.

Sverige har också aktivt bidragit till utvecklingen av global cyberpolitik som hanteras i en rad olika internationella sammanhang och i allt större utsträckning påverkar utrikes-, säkerhets-, och utvecklingspolitiken i internationella organisationer och i regionala samt bilaterala dialoger. Den europeiska cybersäkerhetsstrategin har följts upp under året med aktiv svensk medverkan. Sverige har även ställt en svensk tjänsteman till förfogande för tjänstgöring vid den Europeiska utrikestjänstens grupp för cyberfrågor. I FN:s generalförsamlings första utskott initierade och höll Sverige ett anförande, med stöd av 40 länder, i generalförsamlingens första utskott med anledning av FN-resolutionen om informations- och telekommunikationsfrågor i en internationell säkerhetskontext (A/RES/69/28). Sverige har även rapporterat sin hållning i dessa frågor till FN:s generalsekretärare och fortsatt varit engagerade i OSSE:s arbete med förtroendeskäpande åtgärder på området.

Sanktioner har blivit ett allt viktigare komplement till andra freds- och säkerhetsfrämjande åtgärder i EU:s gemensamma utrikes- och säkerhetspolitik. Inräknat de sanktioner som har beslutats av FN finns det nu över trettio sanktionsregimer. Under 2014 tillkom sanktioner mot Ryssland som följde av landets aggression mot Ukraina och dessa vidgades efterhand. Åtgärder antogs även inom ramen för politiken för icke-erkännande av Rysslands olagliga annektering av Krim. I förhandlingarna om Irans kärntekniska program är en gradvis avtrappning av de omfattande sanktionerna en viktig del av den eftersträlvade uppgörelsen. Det har varit en prioriterad uppgift för Sverige att stödja en aktiv och adekvat respons på utvecklingen i olika delar av världen genom en effektiv och rättssäker användning av sanktionsinstrumentet.

Det internationella arbetet med att bekämpa terrorism intensifierades avsevärt under 2014 och har även under 2015 fortsatt att vara en högt prioriterad fråga internationellt. FN:s säkerhetsråds resolution 2178 (september 2014) om utländska terroriststridande ledde till översyner av existerande straffrättslig lagstiftning på terrorismområdet, både i Sverige och på regional nivå inom Europarådet. Som ett viktigt led i förverkligandet av åtagandena i FN:s globala strategi mot terrorism, deltog Sverige aktivt i utformningen av EU:s strategi för kampen mot

terrorism och utländska terroriststridande i Syrien och Irak, som antogs av utrikesministrarna i oktober 2014. Sverige driver aktivt att kampen mot terrorism måste föras i full förenlighet med internationell rätt, mänskliga rättigheter och rättstatens principer.

Nedrustning och icke-spridning

Under arbetet i FN:s generalförsamlings första utskott hösten 2014 märktes regeringens höga profil för internationell nedrustning och arbetet mot massförstörelsevapen bland annat genom svenskt stöd för resolutioner och initiativ om kärnvapenedrustning. Sverige gick med i det humanitära initiativet, som samlar närmare 160 länder och verkar särskilt för att uppmärksamma kärnvapens humanitära konsekvenser. Det humanitära perspektivet blev därmed vägledande för Sveriges fortsatta förberedelser inför icke-spridningsfördraget NPT:s översynskonferens 2015.

Under 2014 avslutades Sveriges treåriga medlemskap i det internationella atomenergiorganet IAEA:s styrelse, där arbetet på det utrikespolitiska området dominerats av icke-spridningsfrågorna rörande Iran, Nordkorea och Syrien. Sverige bidrog finansiellt till IAEA:s utökade inspektioner i Iran. En övergripande prioritering har varit att värna IAEA:s verifikationsuppdrag.

Sveriges arbete för att främja provstoppsavtalet (CTBT) fortsatte under 2014. Bland annat stod Sverige värd för ett möte med en internationell högnivågrupp med uppdrag att särskilt verka för avtalets ikraftträdande. Mötet finansierades under anslaget 1:6.

Sverige deltog 2014 i mötet på stats- och regeringschefsnivå om nukleärt säkerhetsskydd. Arbetet syftar till att säkra känsligt nukleärt och radiologiskt material från terrorister och sabotage. I augusti 2014 ratificerade Sverige FN:s konvention för bekämpande av nukleär terrorism.

Sverige verkade även fortsatt genom Globala partnerskapet mot spridning av massförstörelsevapen till icke-statliga aktörer. Under året gick Sverige med i det nylanserade samarbetet Global Health Security Agenda (GHSa) som syftar till att motverka globala säkerhetshot från smittsamma human- och djursjukdomar (både avsiktliga och naturliga utbrott). Inom GHSa har

Sverige en ledande roll på området antimikrobiell resistens.

Sverige har under 2014 deltagit i arbetet för att främja och stärka de internationella konventionerna på nedrustningsområdet, bland annat vid översynskonferensen för Ottawakonventionen om antipersonella landminor och statspartsmötena för konventionen om biologiska och toxiska vapen (BTWC), konventionen om kemiska vapen (CWC) respektive konventionen om klusterammunition (CCM). Sveriges uttaxerade bidrag till dessa översynskonferenser och statspartsmöten finansieras under anslaget 1:1.

Sverige har, i första hand genom EU, fortsatt verkat för att FN:s handlingsprogram liksom EU:s strategi för att bekämpa illegal handel med små och lätta vapen (SALW) genomförs.

Exportkontroll

Inspektionen för strategiska produkter (ISP) och Strålsäkerhetsmyndigheten (SSM) är de centrala myndigheterna på exportkontrollområdet. Verksamheten vid ISP finansieras under anslaget 1:5.

Regeringen redovisar årligen grunderna för den svenska exportkontrollpolitiken, arbetet och dess resultat, samt utvecklingen på området i en skrivelse till riksdagen. Den senaste utgörs av rskr. 2014/15:114 Strategisk exportkontroll – krigsmateriel och produkter med dubbla användningsområden 2014. Skrivelsen innehåller också en redovisning av exporten av krigsmateriel och av produkter med dubbla användningsområden.

I september 2014 hade 50 länder, däribland Sverige, ratificerat FN:s vapenhandelsfördrag. Som en följd av detta trädde fördraget i kraft i december 2014. Därigenom har ett viktigt steg tagits för få till stånd globala och rättsligt bindande åtaganden om ansvarsfull handel med krigsmateriel. Arbetet har under året fortsatt i syfte att fler länder ska ansluta sig till fördraget, samt för att förbereda fördragets första statspartsmöte som avhölls i Mexiko City i augusti 2015.

För ISP har detta inneburit krav att även beakta vapenhandelsfördragets kriterier i myndighetens bedömningar av tillståndsärenden på krigsmaterielområdet.

ISP har hanterat en fortsatt stor inströmning av ärenden med goda handläggningstider. När

det gäller förhandsbesked på krigsmaterielområdet, vilket tillhör de mest komplexa ansökningarna, avgjordes 90 procent av ärendena på mindre än tre månader. I ärenden om utförelsetillstånd hade 98 procent av ansökningarna fått ett positivt eller negativt beslut inom en månad. 18 ärenden föredrogs för Exportkontrollrådet (EKR) under 2014. ISP har lämnat ett omfattande stöd till krigsmaterielexportkommittén. Ansökningarna om tillstånd enligt förordningen (2013:707) om kontroll av vissa skjutvapen, delar till skjutvapen och ammunition har blivit fler under 2014. Inom området kontroll av produkter med dubbla användningsområden har utförelseärendena ökat med 17 procent, vilket medfört längre handläggningstider. Även införandet av sanktioner mot Ryssland har inneburit mer arbete. Antalet sanktionsärenden som rör Iran har också ökat kraftigt. En fortsatt utmaning är det stora antalet sekretessärenden som krävt personalförstärkningar för att säkerställa tidskrav och kvalitet. Antalet tillsynsbesök har under 2014 minskat på grund av brist på tillsynspersonal.

Myndigheten har bistått Regeringskansliet med expertkompetens i internationella förhandlingar och i EU-arbetet. Stödet bedöms av Regeringskansliet som mycket värdefullt.

Sveriges engagemang i internationella organisationer

Sveriges starka internationella engagemang och svensk utrikespolitik har fortsatt att vara inriktade på bred internationell samverkan och samarbete. Sverige har under 2014 varit en aktiv aktör i FN, EU, Europarådet, OSSE, OECD och i sitt partnerskap i Nato. Nedan redogörs för Sveriges engagemang inom ramen för respektive internationell organisation.

Förenta nationerna

Dagens största utmaningar är gränsöverskridande och måste hanteras genom globalt samarbete. Genom FN bidrar Sverige till att förebygga konflikter, stödja fredsåtgärningar, främja återuppbyggnaden av konfliktdrabbade stater, samt verka för nedrustning och ickespridning. FN utgör också en viktig kanal för Sveriges humanitära arbete och för våra åtgärningar för att bekämpa fattigdom, främja en hållbar utveckling och bekämpa klimatförändringarna.

Stärkandet av folkrätten och främjandet av de mänskliga rättigheterna och jämställdhetsfrågorna är andra prioriterade områden för Sverige i FN. Sveriges engagemang inom FN:s olika politikområden utgör också grunden för den svenska kandidaturen till en plats i FN:s säkerhetsråd för perioden 2017–2018. Ett särskilt arbete för att främja kandidaturen, som också har nordiskt stöd, pågår för att stärka möjligheterna till inval vid omröstningen i generalförsamlingen i juni 2016.

Det svenska stödet för FN:s arbete sker genom politik- och idéutveckling, aktivt deltagande i FN:s olika organ, ekonomiska bidrag och tillhandahållande av personalresurser till organisationens olika verksamheter. Under året har Sverige bidragit med ett styrkebidrag till FN:s insats i Mali. Därutöver har Sverige lämnat stöd till olika FN-institutioner och organisationer nära kopplade till FN-systemet genom finansiella bidrag. Stödet har bland annat gått till utbildningsinsatser för personal som deltar i fredsoperationer, erfarenhetsutbyte, forskning, medling och institutionellt kapacitetsuppbyggande samt till arbete som ökar transparensen inom FN och bidrar till kunskaps-spridning i centrala säkerhetspolitiska frågor. Sverige har, liksom tidigare år, bidragit med militärobservatörer, polis och annan civil personal till FN-operationer och FN-ledda processer. Sverige har verkat för en förstärkning av FN:s fredsbevarande och konfliktförebyggande kapacitet genom att stödja fortsatta reformer och omstruktureringar av sekretariatet.

EU:s gemensamma utrikes- och säkerhetspolitik, GUSP

I linje med vad regeringen anför i andra sammanhang utgör EU det centrala forumet för svensk utrikes- och säkerhetspolitik. Det utrikes- och säkerhetspolitiska samarbetet inom EU, inklusive krishantering och fredsfrämjande insatser, fortsatte att utvecklas under 2014, och Sverige var pådrivande när det gäller utvecklingen av EU som global aktör och i ett nära partnerskap med Förenta Nationerna och andra organisationer. Sverige var särskilt drivande i beslutet att ta fram en samlad ansats (Comprehensive Approach) i EU:s internationella civila och militära kris- hanteringsoperationer. Sverige drev också jämställdhetsperspektivets viktiga roll i dessa operationer.

Sverige har arbetat för att stärka EU:s partnerskap med NATO, inte minst genom att underlätta delaktighet för europeiska NATO-medlemmar som inte är medlemmar i EU, däribland Norge. Ett omfattande förberedelsearbete inklusive större militära samövningar i Sverige genomfördes under 2014 som en del av förberedelserna för beredskapsperioden första halvåret 2015 för den nordiska stridsgruppen (EU Battle Group), som är en del av GUSP-samarbetet, och där bland annat Norge ingår.

Sverige har bidragit till EU:s samtliga krishanteringsinsatser och deltagit aktivt i utformningen av instrumenten för krishantering. Deltagandet i insatser inom ramen för den gemensamma säkerhets- och försvarspolitiken (GSFP) sker i huvudsak genom personaltjänstbidrag finansierade under utgiftsområdena 5, 6 och 7.

Genom GUSP-budgeten gav Sverige stöd till EU:s institut för säkerhetsstudier (EUISS) samt EU:s satellitcentrum (EU SatCen). En närmare redogörelse för utvecklingen av den gemensamma utrikes- och säkerhetspolitiken (GUSP) lämnas i skrivelse 2014/15:65 Verksamheten i Europeiska unionen under 2014 som överlämnades till riksdagen den 5 mars 2015.

OSSE

Sverige har under 2014 fortsatt att arbeta för att säkerställa att OSSE:s deltagande stater lever upp till OSSE:s normer, principer och åtaganden, samt för att stärka EU:s röst i organisationen. Detta har gällt inte minst i relation till OSSE:s normativa och praktiska hantering av den ryska aggressionen mot Ukraina och den påföljande konflikten som har dominerat OSSE:s dagordning och Sveriges arbete och prioriteringar i OSSE under året. Sverige har bidragit med politiskt, finansiellt och personalmässigt stöd till OSSE:s insatser i Ukraina. Dessa inkluderar, den särskilda observatörsmissionen, valövervakningsmissionerna vid de ukrainska presidentrespektive parlamentsvalen samt granskningar av situationen för de mänskliga rättigheterna. Dessutom har Sverige deltagit i de militära besök och inspektioner som har genomförts inom ramen för rustningskontrollregimen, Wiendokumentet och de extraordinära flygningar som har genomförts i enlighet med fördraget om observationsflygningar (Open Skies).

Tyngdpunkten för det svenska arbetet i OSSE har liksom tidigare år legat på den mänskliga dimensionen. Sverige har rollen som EU:s

koordinator för yttrande- och mediefrihetsfrågor i OSSE i Wien. Sverige har under året arbetat för att Wiendokumentet och Open Skies upprätthålls trots den pågående konflikten. Bland annat har Sverige verkat för att verksamheten genomförs enligt plan, genom att genomföra extraordinära inspektioner och besök i och runt Ukraina, samt genom att mot ersättning ställa ett observationsplan till förfogande för andra fördragsstater inom ramen för Open Skies. Sverige har ställt personal till förfogande för tjänster i sekretariatet, institutionerna och fältmissionerna, samt bidragit med observatörer till OSSE:s valobservationsinsatser. Det svenska stödet till OSSE:s projektverksamhet under 2014 har varit inriktat på främjande av demokrati och mänskliga rättigheter, mediefrihet samt ökad kapacitet för civilsamhället.

Europarådet

Sverige har under året fortsatt att aktivt stödja generalsekreterarens reformsträvanden och medverkat till ökat fokus i program och budget på organisationens kärnområden – respekt för mänskliga rättigheter, demokrati och rättsstatens principer. Sverige bidrar som medlemsstat till Europarådets ordinarie budget, delbudgetar samt budgetarna för vissa partsavtal. Den ryska aggressionen mot Ukraina inklusive den olagliga annekteringen av Krim har präglat Europarådets arbete under året, och Sverige har aktivt verkat för att stödja Ukraina genom organisationens instrument. Sverige har bland annat gett ett omfattande stöd till Europarådets verksamhet i landet, vilken har stor betydelse för Ukrainas reformarbete. Under perioden 2010–2014 var Sverige största givare till detta arbete genom ett bidrag på sammanlagt 6,6 miljoner euro. I en skrivelse som överlämnades till riksdagen i mars 2015 redogörs för verksamheten inom Europarådets ministerkommitté under andra halvåret 2013 och helåret 2014 (skr. 2014/15:66).

Partnerskapet med Nato

Sveriges partnerskap med Nato bygger på Partnerskap för fred och Euroatlantiska partnerskapsrådet. Över tiden har samarbetet breddats och fördjupats, framför allt inom områden som krishantering, förmågeutveckling och politisk dialog. Inför Natos toppmöte i Wales 2014 verkade Sverige för att utveckla möjligheten till ett mer skraddarsytt och förutsägbart samarbete inom ramen för partnerskapet. Vid toppmötet lanserades ett nytt samarbetsprogram för avan-

cerade partnerländer, *Enhanced Opportunities Programme* (EOP), som bedöms kunna tillgodose dessa behov. Som EOP-partner har Sverige under året bland annat verkat för utvecklad politisk dialog om säkerheten i Östersjöregionen och ökat samarbete om övningsverksamheten. I anslutning till toppmötet skrev Sverige också under ett avtal om värdlandsstöd med Nato. Under 2014 har Sverige vidare fattat beslut om att delta i Natos utbildnings- och rådgivningsinsats RSM i Afghanistan samt fortsatt lämna stöd till Natos insats KFOR i Kosovo.

OECD

OECD:s ställning som forum för politisk dialog, i tillägg till sitt mervärde för peer review, statistik, erfarenhetsutbyte och analys inom ett stort antal politikområden samt framtagande av evidensbaserade rekommendationer, riktlinjer och policys, har stärkts. OECD:s arbete med att formulera en tankeram som beaktar den ekonomiska och finansiella krisen och dess konsekvenser genom projektet NAEC (New Approaches to Economic Challenges) har lett fram till en slutrapport till ministerrådsmötet 2015. Avsikten är att med multidisciplinära utgångspunkter bredda och förbättra sin analyskapacitet och sina rekommendationer till medlemsländerna inom en rad områden. Insikter från NAEC ska genomsyra övrigt OECD arbete.

OECD:s fokus på horisontellt arbete med det övergripande målet att bidra till högre inkluderande tillväxt och ökat välbefinnande för alla har starkt stöd från medlemskretsen. Fokus på sysselsättning, samt betydelsen av social dialog, ökar, också i det globala sammanhanget. Analys och dialog kring investeringars roll för ökad inklusiv tillväxt prioriteras. Ett prioriterat område är OECD:s arbete för att motverka skattebaserosion och flyttning av vinster, Base Erosion and Profit Shifting (BEPS).

Samverkan med enskilda icke medlemsländer har stärkts. Mot bakgrund av de pågående internationella processerna 2015, särskilt FN:s toppmöte för en post-2015 agenda och COP21, har samstämmighetsdimensionen intensifierats, samt arbete med grön tillväxt prioriterats. OECD har till stöd för bland annat COP21 inlett analysarbete kring Adjustment of Policies for a Transition to a Low Carbon Economy. En första rapport har levererats till ministerrådsmötet 2015.

OECD är ledande i arbetet med så kallad samstämmighet för hållbar utveckling och bidrar med viktig analys och metodutveckling inom området. Detta är bland annat centralt för bidraget till att genomföra de nya globala hållbarhetsmålen (Sustainable Development Goals, SDG).

Arbetet på handelsområdet samt jordbrukspolitiska området är fortsatt till stort stöd för processer i andra fora. OECD har under 2014 och 2015 granskat Sveriges ekonomiska politik och utbildningsväsende.

OECD har för närvarande fyra kandidatländer för medlemskap som genomför aktiva anslutningsprocesser, Colombia, Lettland, Costa Rica och Litauen. Anslutningsprocessen med Ryssland är fortsatt suspenderad.

OECD:s externa relationer blir allt viktigare, särskilt närmandet till de så kallade Key Partners (Brasilien, Kina, Indien och Indonesien). Ett särskilt samarbete har inletts med Ukraina efter undertecknande av MoU i oktober 2014. De regionala ansatserna, särskilt vad gäller MENA, Eurasia, Sydostasien och Latinamerika, är av ökad betydelse i strävan att sprida OECD:s standards och bidra till level playing field. OECD har en löpande bred och djup verksamhet i samverkan med G20-ordförandeskapen, Australien samt Turkiet, samt med G20:s arbetsorgan. Man kommer även att nära samarbeta med Kina inför landets G20 ordförandeskap.

Forskning om säkerhetspolitik, nedrustning och icke-spridning

Under 2014 har forskning, utredningar och andra insatser rörande säkerhetspolitik, nedrustning och icke-spridning fortsatt genomförts genom statsbidrag till svenska och utländska forskningsinstitut och organisationer, med finansiering under anslagen 1:6, 1:7 och 1:8. Denna verksamhet har bidragit till att belysa frågor av intresse för svensk utrikespolitik och givit underlag till utformningen av svenska initiativ och positioner i internationella fora.

Totalförsvarets forskningsinstitut (FOI) har löpande bistått Utrikesdepartementet (UD) i arbetet med aktuella nedrustnings- och icke-spridningsfrågor. Expertstöd till UD har lämnats på områdena kärnvapen, biologiska och kemiska vapen samt rymd- och missilfrågor, inte minst

genom fortsatt bevakning och analys av den kärntekniska utvecklingen i Iran och Nordkorea och utvecklingen vad gäller kemiska vapen i Syrien. FOI har också fortsatt att driva ett nationellt datacenter i enlighet med Sveriges åtaganden enligt provstoppsavtalet (CTBT), som förbjuder kärnsprängningar, och påbörjat vidareutvecklingen av SAUNA-systemet för detektion av sådana sprängningar. Expertstödet från FOI har bidragit till bättre sakunderlag i regeringens arbete med nedrustnings- och icke-spridningsfrågor.

Stockholms internationella fredsforskningsinstitut (SIPRI) har fortsatt bedrivit forskning inom områdena nedrustning, icke-spridning, militära utgifter och regional säkerhetspolitik, liksom på området säkerhet och utveckling. SIPRI har spridit information och skapat opinion, både nationellt och internationellt, genom rapporter, seminarier, databaser och den internationellt välkända årsboken. I rapporten 2014 Global Go To Think Tank Index var SIPRI en av världens högst rankade tankesmedjor. SIPRI:s forskningsresultat har även utgjort bidrag till regeringens arbete inom säkerhetspolitik, nedrustning och icke-spridning.

Utrikespolitiska institutet (UI) har under året fortsatt arbetet med att internationalisera verksamheten. UI:s verksamhet har organiserats utifrån program som samordnar såväl forskning som information. UI har tagit emot ett ökat antal internationella gäster och institutets samverkan med forskare och experter i andra länder ökar. UI:s arbete med att stärka policyrelaterad verksamhet har gett resultat, bland annat genom att rapporten om en ”global europeisk strategi” i en internationell undersökning rankades som världens tredje främsta policyrapport under föregående år. Arbete har vidare genomförts för att ytterligare samordna olika verksamheter såsom forskning, publikationer, seminarier och användning av sociala medier i syfte att stärka genomslagskraften utåt.

Nordiskt samarbete

Verksamheten finansieras under anslag 1:3 Nordiskt samarbete.

Sverige var under 2014 ordförande i Nordiska rådet. Temat för det svenska ordförandeskapet var Norden i Europa – Europa i Norden. Som ordförande stod Sverige värd för Nordiska

rådets session den 28–30 oktober. I anslutning till sessionen genomfördes en rad ministermöten, inkl. nordiskt och nordiskt-baltiskt statsministermöte.

Under 2014 var Island ordförande i Nordiska ministerrådet. De nordiska samarbetsministrarna antog i februari 2014 en gemensam vision för det nordiska samarbetet – Tillsammans är vi starkare – med ambition att nå ett gränslöst, innovativt, synligt och utåtriktat Norden. Mot denna bakgrund utarbetade Nordiska ministerrådets generalsekreterare på uppdrag av de nordiska samarbetsministrarna en strategi för internationell profilering och positionering av Norden och det nordiska samarbetet.

Det omfattande arbetet med att modernisera Nordiska ministerrådets samarbetsformer och budget har fortsatt.

Gränshinderrådet etablerades den 1 januari 2014 på initiativ av de nordiska statsministrarna. Gränshinderrådet har tre uppgifter; att lösa existerande gränshinder mellan de nordiska länderna, att förebygga att nya gränshinder uppstår och att öka och effektivisera informationsflöden. Av Gränshinderrådets 29 prioriterade gränshinder har tre avklarats under året.

Sveriges bilaterala relationer med de nordiska länderna har varit fortsatt goda under det gångna året och präglats av besök och utbyte inom handel, näringsliv och kultur.

Det nordiska utrikes- och säkerhetspolitiska samarbetet har under 2014 fortsatt att utvecklas och fördjupas, såväl när det gäller engagemanget för närområdesfrågorna som för utökad samverkan kring viktiga globala frågor och den internationella utvecklingen. Det nordiska samarbetet har fått ökad säkerhetspolitisk aktualitet i ljuset av den senaste tidens utveckling i vårt närområde och i det östra grannskapet. Det nordiska försvarssamarbetet Nordefco har fortsatt att fördjupas i enlighet med den vision för 2020 som antogs i december 2013. Vidare etablerades ett nordisk-baltiskt kapacitetsuppbyggnadsinitiativ inom ramen för försvarssamarbetet länderna emellan. Sverige är ordförande för Nordefco under 2015.

Det nordisk-baltiska utrikes- och säkerhetspolitiska samarbetet samordnades av Estland 2014. Frågor om cyber, energisamarbete och Östliga partnerskapet dominerade dagordningen.

I övrigt hänvisas till regeringens skrivelse om nordiskt samarbete (skr. 2014/15:90) som redo-

gör för Sveriges samarbete under 2014 med de övriga nordiska ländernas regeringar, med huvudsaklig inriktning på verksamheten i Nordiska ministerrådet.

Konsulär verksamhet

Svenska medborgare och personer som likställs med svenska medborgare har erhållit stöd av UD när de råkat i svårigheter utomlands eller befunnit sig i krisdrabbade områden. Finansiering sker från anslag 1:4 Ekonomiskt bistånd till enskilda utomlands samt diverse kostnader för rättsväsendet. Vissa ärenden har enbart hanterats av utlandsmyndigheterna, andra har krävt departementets inblandning. Antalet enskilda konsulära ärenden är fortsatt omfattande. Information till allmänheten om UD:s reseråd och ambassadernas reseinformation har fortsatt varit en omfattande uppgift. En omfattande konsulär krishanteringsinsats genomfördes i samband med konflikten i Gaza. Krisövningar har genomförts vid ambassaderna i Ankara, Hanoi, Istanbul, Kairo, Madrid och Moskva.

Sverigefrämjande i utlandet

Insatserna för information om Sverige i utlandet genomförs av utlandsmyndigheterna med finansiering från anslaget 1:10 Information om Sverige i utlandet samt av myndigheten Svenska institutet (SI), vars främjandeverksamhet huvudsakligen finansieras från anslag 1:9 Svenska institutet.

Som stöd i främjandet har utlandsmyndigheterna och SI strategin för Sverige bilden utomlands som tagits fram av Nämnden för Sverigefrämjande i utlandet (NSU), en samarbetsorganisation för de statliga aktörerna inom främjandet. I strategin har NSU identifierat fyra gemensamma profilmråden: kreativitet, innovation, hållbarhet och samhälle.

Utlandsmyndigheternas Sverigefrämjande verksamhet

Det långsiktiga Sverigefrämjandet syftar till att stärka förutsättningarna för internationell samverkan. Målen för de statliga insatserna för information om Sverige i utlandet är att

- öka omvärldens kunskap om och förtroende för Sverige,
- skapa relationer och nätverk inom nyckelområden,
- underlätta nya samarbeten, utbyten och handel med omvärlden.

Utlandsmyndigheterna har 2014 och första halvåret 2015, med utgångspunkt i treåriga främjandeplaner, genomfört Sverigefrämjande aktiviteter tillsammans med Svenska institutet och andra främjandeorganisationer, svenska företag och lokala partners.

Utlandsmyndigheterna har fortsatt sina satsningar på de kulturella och kreativa näringar som bedöms ha störst exportpotential och är mest intressanta i arbetet med Sverige bilden: musik, film, dataspel, marknadskommunikation, mode, design och litteratur. Många av insatserna har varit integrerade, det vill säga de kombinerar främjande av Sverige bilden med handelsfrämjande (som finansieras under utgiftsområde 24 Näringsliv). Ett 40-tal utlandsmyndigheter har genomfört evenemang med hjälp av SI:s informationsmaterial. Utlandsmyndigheternas främjandeplaner visar på tydliga framsteg när det gäller mål- och resultatstyrning av verksamheten. De svenska honorärkonsulaten har fortsatt vara en viktig resurs för främjandet av Sverige bilden i utlandet.

Sveriges arbete med offentlig diplomati syftar till att påverka och få genomslag för svensk politik, svenska intressen och prioriterade frågor genom att utlandsmyndigheterna arbetar direkt mot individer och grupper i det civila samhället. Den tematiska kalendern för Sverigefrämjande och offentlig diplomati lanserades inför 2014 och skapar förutsättningar för att stärka kommunikationen till målgrupper i utlandet. Utlandsmyndigheterna har i uppdrag att lokalt utforma aktiviteter med koppling till offentlig diplomati. Ett exempel är projektet ”Konstporträtt av Raoul Wallenberg” i Tel Aviv, där målet var att öka kunskapen om och skapa förtroende för Sverige samt synliggöra svenska värderingar och ståndpunkter. Under året planerades också en uppföljning av kampanjen Midwives4all, i enlighet med prioriteringarna för den feministiska utrikespolitiken.

Svenska institutet

Svenska institutets mål för sin verksamhet inom främjandeområdet är: en stärkt och uppdaterad

Sverigebild utomlands genom aktiviteter som skapar kännedom om och intresse för Sverige och ökad talangmobilitet, vilket innefattar insatser och aktiviteter för att öka kunskaperna om och intresset för svenska språket samt att studenter väljer Sverige som destination för högre utbildning.

Huvuddelen av Svenska institutets Sverigefrämjande arbete sker inom två av institutets verksamhetsområden: Skapa intresse och förtroende för Sverige och Talangmobilitet, där det senare omfattar insatser för marknadsföring av Sverige som studiedestination i utlandet, stöd till svenskundervisning, stipendier för högskoleutbildning i Sverige och relationsskapande aktiviteter för stipendiater och alumner. Under 2014 har Svenska institutet genomfört främjandeaktiviteter i 69 länder, inklusive de 26 länder som regeringen identifierat som prioriterade för handels- och Sverigefrämjande. Verksamheten har haft 1 800 medieinslag utomlands, motsvarande 500 miljoner läsare (2013: 1 800 respektive 700 miljoner). Flera av SI:s aktiviteter har fokuserat på jämställdhet. I SI:s uppdrag ingår också att analysera och utvärdera Sverige bilden. Fyra större studier har tagits fram för att få kunskap om hur omvärlden uppfattar Sverige. Här kan nämnas 2014 års Nation Brands Index som visar att Sverige behåller sin tionde plats i rankingen om det mest attraktiva landet i världen. En annan studie, Sverige bilden 2014, visar att svenskarnas egen uppfattning om Sverige ligger väl i linje med profilområdena innovation, kreativitet, samhälle och hållbarhet.

SI har webbplatser på svenska, engelska, tyska, franska, arabiska, kinesiska och ryska om Sverige och svenska förhållanden. Under 2014 hade de fem miljoner besökare och antalet följare av SI:s sociala medier har nästa tredubblats.

Ett 20-tal journalistbesök har genomförts som resulterat i drygt 140 artiklar (2013: 24 respektive 113). Denna verksamhet bedöms vara ett effektivt verktyg för att få internationellt genomslag för svenska prioriterade frågor.

Svenska institutet i Paris, som är en enhet under myndigheten, har fortsatt vara en mötesplats för kultursamarbeten, med 108 000 besökare och 341 medieinslag. En samisk samtidskonstutställning som synliggör svåra kapitel i svensk historia, har lockat flest besökare (13 500).

Inom verksamhetsområdet Talangmobilitet har SI haft en omfattande relationsskapande

verksamhet för stipendiater och alumner i syfte att fördjupa kännedomen om och kontakten med Sverige. Nätverket för utländska studenter som varit i Sverige omfattar idag närmare 10 000 personer. Med satsningen ”Global Swede” har SI tillsammans med Utrikesdepartementet och Näringsdepartementet, uppmärksammat internationella studenter som utmärkt sig inom innovation och entreprenörskap.

Stöd till svenskundervisning har fortsatt visat sig vara avgörande för att bevara svenska språkets ställning utomlands. Stödet bidrar till att attrahera talanger till svenska företag, och säkra tillgången på översättare som bidrar till exporten av svensk litteratur utomlands. Vid 225 institutioner i 39 länder finns kurser i Sverigestudier för 34 700 studenter. Drygt 30 svensklektorer fick stöd från SI.

Nämnden för Sverigefrämjande i utlandet (NSU)

Under 2014 har Strategin för arbetet med Sverige bilden i utlandet implementerats på utlandsmyndigheterna samt på Business Swedens och Visit Swedens huvudkontor. NSU har även uppdaterat Image Bank Sweden och med stöd av Sweco, utvecklat sitt arbetssätt för att bli mer strategisk och fokusera på informationsutbyte och samordning. NSU har också färdigställt arbetet med att ta fram en handbok för att följa upp och utvärdera främjandeinsatser, som stöd till de olika aktörerna inom främjandet.

Regeringen har även delat ut Musikexportpriset, som uppmärksammar insatser i musikbranschen som bidragit till framgångar för svensk export.

Sverigefrämjandet i utlandet berör även utgiftsområde 7 Internationellt bistånd, utgiftsområde 16 Utbildning och universitetsforskning samt utgiftsområde 24 Näringsliv avsnitt 4 Utrikeshandel, handels- och investeringsfrämjande.

Samarbete inom Östersjöregionen

Det övergripande målet för anslaget 1:11 Samarbete inom Östersjöregionen är att främja integration och samverkan kring Östersjön, en förbättrad miljö i regionen samt att stödja en demokratisk utveckling i Ryssland. Utfallet för det svenska stödet till samarbete inom Östersjöregionen 2014 var 164 miljoner kronor vilket är

en ökning med 7 miljoner kronor i förhållande till 2013. Av utfallet ska 23 miljoner kronor avräknas biståndsramen – detta innefattar insatser inom ramen för Svenska institutets (SI) verksamhet. Genom Östersjösamarbetet 2014 finansierades SI:s Östersjösamarbete, Sidas och SI:s insatser i Ryssland avseende demokrati, mänskliga rättigheter och miljö, samt insatser inom ramen för Östersjöstaternas råd (CBSS), Nordliga dimensionen, Arktiska rådet och Barentsrådet.

Regeringens övergripande bedömning är att Östersjösamarbetet överlag har gett goda resultat. Samarbetet har bland annat bidragit till ökad integration och ökad samverkan. Nedan följer i korthet en sammanfattning av de resultat som Östersjösamarbetet har bidragit till.

Svenska Institutets verksamhet i Östersjöregionen syftar till att främja en hållbar regional utveckling samt att stödja demokrati och mänskliga rättigheter i Ryssland. Den övergripande bedömningen är att insatserna genom Svenska Institutet (SI) under 2014 inom ramen för samarbetet i Östersjöregionen har visat goda resultat. SI:s verksamhet har ökat intresset och kapaciteten hos mottagarna att söka EU-finansiering och har stärkt nätverken mellan civilsamhällesorganisationer, akademi och entreprenörer i länderna kring Östersjön. Unga ledare och beslutsfattare från regionen har stärkt sin kompetens avseende bland annat ansvarstagande ledarskap och krisberedskap. Stipendier till studenter från Östersjöstaterna har ökat den akademiska rörligheten och därmed bidragit till att skapa kontakter mellan ungdomar i regionen. SI har under 2014 fortsatt stärkt sitt arbete med alumniverksamhet för att utveckla kontakterna och nätverken mellan tidigare och nya stipendiater.

För Ryssland kanaliseras Sveriges stöd huvudsakligen genom Sida, men även genom SI. Stödet inriktar sig på demokrati och mänskliga rättigheter samt miljöinsatser. Till följd av den negativa utvecklingen i Ryssland har huvuddelen av Sidas stöd under 2014 fokuserats på demokrati och mänskliga rättigheter. Stödet till civilsamhällets organisationer har inneburit att dessa kunnat upprätthålla sin kapacitet och sina kontakter med partnerorganisationer, vilket varit speciellt viktigt då dessa organisationer fått det allt svårare att verka till följd av repressiv lagstiftning. Utvecklingen av såväl demokratin som uppfyllandet av mänskliga rättigheter i Ryssland

gick i en negativ riktning 2014. Trots den försvårade situationen kunde de flesta planerade samarbeten genomföras. Ett positivt exempel är stöd till ryska fackföreningar för kapacitetsuppbyggnad samt stöd till ett antal ryska samarbetsorganisationer för att minska våld i hemmet. Insatser till stöd för särskilt utsatta grupper, såsom MR-aktivister och HBTQ-rörelser, har också prioriterats. Inom miljöområdet sker stödet normalt genom finansiering av investeringar i syfte att uppnå gränsöverskridande miljöförbättringar. Stödet kanaliseras främst via internationella finansiella institutioner såsom Europeiska utvecklingsbanken, Nordiska investeringsbanken och Nordiska miljöinvesteringsbolaget (NEFCO). Förutsättningarna för samarbete försämrades dock avsevärt under 2014 och med Rysslands olagliga annektering av Krim. Sanktioner och fallande oljepriser har lett till att den ekonomiska situationen i Ryssland märkbart har försämrats. Nya krediter från internationella finansiella institutioner har stoppats och nya samarbeten blev omöjliga att inleda, vilket kraftigt begränsat genomförandet av insatsportföljen. Utvecklingen av nya investeringsprojekt med svensk och internationell inblandning har därmed avstannat och det enda svenska stöd som betalades ut under 2014 var 5 miljoner kronor till NEFCO.

Det nordiska samarbetet har under året utvecklats inom en rad prioriterade områden: Gränshinderrådets arbete, där nationella representanter samarbetar med alla de aktörer som kan medverka till lösning av gränshinder, har bidragit till ett effektivare arbetssätt för att öka rörligheten i Norden. Genom den nordiska profileringsstrategin har det identifierats ett antal strategiska profilområden för att synliggöra nordiskt samarbete. Inom det Nordiska Ministerrådets moderniseringsprocess har man bland annat infört ett nytt budgetsystem som är mer lättöverskådligt och som har tydligare mål- och resultatstyrning.

De regionala samarbetsinitiativen som Sverige är del av har fortsatt sin verksamhet under 2014. I Barentsregionen har arbetet för en miljömässigt hållbar ekonomisk och industriell utveckling fortskridit under det finska ordförandeskapet i Barentsrådet. Sverige har under året prioriterat arbetet med näringslivsutveckling i Barentsregionen. Länsstyrelserna Västerbotten och Norrbotten fokuserar samarbetet med ryska regioner på ekonomisk, social och miljömässig

hållbar utveckling. Detta sker bland annat genom att stärka regionala kontakter och fördjupa det nordiska samarbetet. Verksamheten inom Östersjöstaternas råd (CBSS – Council of Baltic Sea States) har under 2014 genomförts under finskt, följt av estniskt ordförandeskap. Det estniska ordförandeskapet har fokuserat på implementeringen av de nya riktlinjer som antogs i slutet av det finska ordförandeskapet och som fastställde tre långsiktiga prioriteringar: Regional identitet, Hållbar och framgångsrik region samt Säker och trygg region. Flera event för unga förändringsaktörer har arrangerats, exempelvis inleddes tredje omgången av BalticLab där unga från samtliga Östersjöländer träffas för att utöka sina kunskaper inom hållbart entreprenörskap, skapa gemensamma projekt och bygga regionala nätverk. På grund av EU:s riktlinjer för möten på politisk nivå med Ryssland efter landets aggression mot Ukraina inställdes det till juni 2014 planerade Östersjötoppmötet i Åbo.

2.4.3 Analys och slutsatser

Sveriges internationella engagemang och svensk utrikes- och säkerhetspolitik har fortsatt att vara inriktade på bred internationell och global samverkan och samarbete. Dagens största utmaningar är gränsöverskridande och måste hanteras genom globalt samarbete. Sveriges internationella och globala engagemang är därmed viktigt inom flera politikområden och kan bidra i arbetet med Sveriges politik för global utveckling (PGU). Det är angeläget att Sverige genom en bred och effektiv utrikespolitik står väl rustat för att möta de globala utmaningar som världen står inför.

Internationell krishantering

Sveriges bidrag till internationell civil krishantering har koncentrerats till regioner och konflikter som är prioriterade ur ett utrikes-, säkerhets- och biståndspolitiskt perspektiv. Även det försvars- och rättspolitiska perspektivet har beaktats. Bedömningen är att de svenska bidragen har bidragit till att uppnå målet att tillvarata Sveriges intressen i förbindelserna med andra länder, att de genomgående motsvarat högt ställda internationella förväntningar och att personalen löst uppgifterna på ett bra sätt.

Sveriges personal i insatser är vidare uppskattade för sina kunskaper och sitt engagemang.

Nedrustning och icke-spridning

Sverige har deltagit aktivt i det internationella arbetet för nedrustning och icke-spridning inom det bredare FN-systemet och särskilt lyft fram det humanitära perspektivet för att sätta människan i centrum. Denna ansats samlar brett stöd inom det internationella samfundet. Stöd i form av tekniska lösningar och sakkunskap från Totalförsvarets forskningsinstitut (FOI), liksom studier och seminarier av Stockholms internationella fredsforskningsinstitut (SIPRI) och andra institut och organisationer har bidragit till att Sverige kunnat inta en aktiv roll med hög trovärdighet på området nedrustning och icke-spridning.

ISP

Inspektionen för strategiska produkter är en liten myndighet som täcker ett brett tekniskt område med många ärendetyper. Många av ärendena är komplexa och myndighetens beslut är i de flesta fall slutligt. ISP bedriver ett aktivt kvalitetsarbete, inklusive genom regelbundna kundundersökningar, och har fortsatt att stärka arbetsrutiner och förbättra beslutsunderlag. Regeringens bedömning är att kvaliteten i underlagen har fortsatt att förbättras och att myndigheten genomgående håller en hög nivå i detta avseende. Arbete pågår för att minska organisationens sårbarhet. Myndighetens effektivitet, t.ex. mätt som genomsnittliga handläggningstider och ärendebalanser, bedöms som god.

Sveriges engagemang i internationella organisationer

Sverige har under 2014 varit en aktiv aktör i FN, EU, OSSE, Europarådet, OECD och i sitt partnerskap till Nato. När det gäller FN har Sverige stärkt sitt engagemang inom organisationen och ger ett mångsidigt stöd till FN:s olika organ och verksamhet inom freds- och säkerhetsfrämjande. Sverige har gett bidrag till FN:s politiska avdelning, dess medlingskontor och FN:s utbildningsverksamhet. Sverige har även verkat för en förstärkning av FN:s fredsbevarande och konfliktförebyggande verksamhet genom att stödja doktrinutveckling och fortsatta reformer av FN-sekretariatet.

I enlighet med vad regeringen tidigare har anfört avseende säkerhetspolitiken utgör EU det centrala forumet för svensk utrikes- och säkerhetspolitik. Regeringen är pådrivande för att utveckla EU som global aktör och för att EU ska ha ett nära partnerskap med FN och andra internationella organisationer. Det utrikes- och säkerhetspolitiska samarbetet inom EU, inklusive krishantering och fredsfrämjande insatser, har fortsatt att utvecklas under året.

Nordiskt samarbete

Det nordiska samarbetet har under året utvecklats inom en rad prioriterade områden: Gränshinderrådets arbete, där nationella representanter samarbetar med alla de aktörer som kan medverka till lösning av gränshinder, har bidragit till ett effektivare arbetssätt för att öka rörligheten i Norden. Genom den nordiska profileringsstrategin har det identifierats ett antal strategiska profilområden för att synliggöra nordiskt samarbete.

Sverigefrämjande i utlandet och Svenska institutet

Utlandsmyndigheternas främjandeplaner och strategin för Sverige bilden i utlandet har väsentligt bidragit till att öka medvetenheten och kompetensen hos utlandsmyndigheterna att bedriva ett integrerat, samordnat och långsiktigt främjande. Svenska institutets Sverigefrämjande verksamhet har haft god effekt för att sprida information och kunskap om Sverige i utlandet. Målen för verksamheten har uppfyllts.

Svenska institutets utökade verksamhet inom området Talangmobilitet, med ökad aktivitet i alumnnätverken som följd, visar att denna verksamhet är relevant för Sverige som destination för studier på högre nivå. Alumnerna utgör en viktig tillgång för svenska företag med internationell verksamhet.

Utrikesförvaltningen och Svenska institutet har fortsatt visat sig vara framgångsrika i sitt arbete med digitala och sociala medier vilket bland annat visat sig genom ett stort antal följare av UD:s och SI:s konton på sociala medier. Detta bidrar till att hålla Sverige i framkant vad gäller kommunikation samtidigt som det stärker Sveriges arbete inom offentlig diplomati.

Regeringens samlade bedömning är att de statliga insatserna för att främja Sverige utomlands har bidragit till att uppnå målet för utgiftsområdet om att säkerställa Sveriges intressen i förbindelserna med andra länder.

Samarbete inom Östersjöregionen

Samarbetet inom Östersjöregionen är en central del i den svenska grannskapspolitiken. Regeringens bedömning är att verksamheten lett till goda resultat inom en rad områden. Miljöinsatser samt arbete för hållbar tillväxt och samarbete mellan regionens unga är områden som särskilt kan uppmärksammas. Hållbarhetsarbetet innebär att samarbetet i regionen också bidrar till att nå generationsmålet och flera miljö kvalitetsmål.

Regeringen bedömer även att samarbetet inom Östersjöregionen bidragit till att främja integration och samverkan kring Östersjön, en förbättrad miljö i regionen samt att stödja en demokratisk utveckling i Ryssland. Situationen i Ryssland och dess närområde kommer fortsatt vara en prioriterad fråga för regeringen.

2.5 Politikens inriktning

Sverige ska fortsatt vara en stark aktör i en tid med globala utmaningar. Den ryska aggressionen mot Ukraina inklusive den olagliga annekteringen av Krim har försämrat den säkerhetspolitiska situationen i Europa. I vårt södra och sydöstra grannskap dras stater och institutioner ner i en våldsspiral och miljontals människor är på flykt undan konflikter och våld. Klimatförändringar påverkar människors livsvillkor och extrema krafter utmanar demokrati och mänskliga rättigheter. I ljuset av detta krävs ett breddat utrikespolitiskt engagemang för att ge bidrag till en bättre utveckling.

Sverige har flera instrument till sitt förfogande för att hantera utmaningar i närområdet och bortom närområdet, bl.a. diplomati, handel, bistånd och totalförsvaret. Detta är särskilt viktigt i en tid präglad av allt större säkerhetspolitiska utmaningar.

Regeringen vill betona vikten av att internationell lag och folkrätt respekteras. Genom samarbeten i EU, globala och regionala organisationer får freds- och utvecklingssträvanden starkare genomslag. I enlighet med vad regeringen tidigare har anfört avseende säkerhetspolitiken utgör EU Sveriges viktigaste utrikespolitiska arena där Sverige ska vara pådrivande i utvecklingen av EU som global aktör. Regeringen erinrar vidare om inriktningen

i den försvarspolitiska inriktningspropositionen om att fortsätta att utveckla samarbetet med Nato, inom ramen för vårt partnerskap. Med ett stärkt engagemang i FN bidrar Sverige till att förebygga konflikter och stödja fredssträvningar och återuppbyggnad av konfliktdrabbade stater. Bidrag till OSSE:s insatser för att främja samarbete och säkerhet är också angelägna. Sverige ska genom insatser inom Östersjösamarbetet bidra till ökade samarbeten kring Östersjön som stärker en demokratisk och miljömässigt hållbar utveckling.

Nedrustning och icke-spridning fortsätter att vara en hörnsten i svensk utrikespolitik och drivs inom FN, EU och annat internationellt, regionalt och bilateralt samarbete.

Regeringen bedriver en feministisk utrikespolitik. Genom att systematiskt omsätta ett jämställdhetsperspektiv i utrikespolitikens alla delar ska Sverige vara den globalt starkaste rösten för jämställdhet och kvinnors och flickors mänskliga rättigheter. Det innebär bland annat att regeringen har som mål att FN:s säkerhetsrådsresolution 1325 om kvinnor, fred och säkerhet implementeras samt att de internationella organisationer som Sverige ger finansiellt stöd till systematiskt integrerar ett jämställdhetsperspektiv i sin verksamhet.

Internationell krishantering

Sveriges deltagande i freds- och säkerhetsfrämjande insatser finansieras inom utgiftsområde 5 Internationell samverkan, utgiftsområde 6 Försvar och samhällets krisberedskap samt utgiftsområde 7 Internationellt bistånd.

I det följande beskrivs viktiga förändringar och prioriteringar i det svenska deltagandet i internationell krishantering, finansierat under alla tre utgiftsområdena, för det kommande budgetåret.

Målsättningar

Genom medverkan i internationella fredsfrämjande insatser bidrar Sverige till fredsbyggande och statsbyggande. Det sker genom att förebygga, hantera och lösa konflikter och att stärka institutionell kapacitet. På så sätt

främjar Sverige en världsordning som med sin grund i folkrätten bidrar till fred, frihet och försoning.

Utrikes-, säkerhets- och biståndspolitiska bedömningar och prioriteringar ska vara styrande för svenskt deltagande i fredsfrämjande insatser. Även försvarspolitiken och politikområdet för rättsväsendet ska beaktas. De olika politikområdena ska stödja varandra i internationella krishanteringsinsatser.

Riksdagen har beslutat att målet för det militära försvaret ska vara att enskilt och tillsammans med andra, inom och utom landet, försvara Sverige och främja vår säkerhet. Detta ska bland annat åstadkommas genom att förebygga och hantera konflikter och krig. Operationer för detta ändamål kan genomföras på vårt eget territorium, i närområdet och utanför närområdet (prop.2014/15:109, bet. 2014/15:FöU11).

Inriktning och genomförande

Planeringen av internationella krishanteringsinsatser måste ta hänsyn till utvecklingen i omvärlden. En strävan är därför att behålla tillräcklig flexibilitet och handlingsfrihet för att kunna prioritera om, ändra inriktning och därigenom svara upp mot nya eller förändrade behov av insatser.

Den svenska handlingsplanen för säkerhetsresolution 1325 om kvinnor, fred och säkerhet i genomförandet av insatserna ska följas. All personal som Sverige sänder ut till insatserna ska vara utbildad i och ha kunskap om kvinnors och mäns behov och roller i konflikt- och postkonfliktsituationer. Insatsernas påverkansarbete bör i den mån det är möjligt verka för att insatserna tar miljöhänsyn.

I enlighet med vad regeringen har anfört i till exempel utrikesdeklarationen ligger det i Sveriges intresse att fortsatt bidra till såväl nya som etablerade insatser inom FN, EU, Nato och OSSE. Det är angeläget att ha en huvudsaklig inriktning som möjliggör ett långsiktigt engagemang och bestående resultat i de olika insatserna.

Rysslands aggression mot Ukraina och den påföljande konflikten kommer att kräva fortsatt hantering under 2016 och svenska bidrag som kan främja fred och säkerhet i Östeuropa

kommer fortsatt att vara en central del i den civila krishanteringen.

EU:s och Natos militära insatsverksamhet väntas få en förskjutning mot förmågehöjande insatser, dvs. träning och utbildning av tredje länders försvarsmakter eller andra organisationers fredsfrämjande styrkor. EU:s civila insatser väntas fortsätta att öka i omfattning med fokus på reformstöd inom rättsväsende och gränshantering. FN:s fredsfrämjande har allt oftare att hantera öppna konflikter vilket kräver robusta mandat, samtidigt som fokus alltmer väntas gå mot prevention och konfliktförebyggande och att allt tydligare överbygga fredsinsatserna till det mer långsiktiga utvecklingssamarbetet. Afrika förblir den i särklass viktigaste arenan för FN:s fredsfrämjande medan OSSE:s verksamhet kommer att ha fortsatt tydligt fokus på Ukraina under 2016.

Afrikanska unionen och de subregionala organisationerna i Afrika är beredda att ta ett allt större ansvar för fred och säkerhet i Afrika. I flera konflikter är det afrikanska styrkor som stått för såväl initiala insatser som mer långvariga. För Sveriges del blir det viktigt att hitta former, framförallt genom EU och FN, att stödja dessa afrikanska strävanden.

Utvecklingen i omvärlden under 2015 innebär att bidragen till internationella krishanteringsinsatser ökar under 2016 där behoven är som störst. Samtidigt kommer andra bidrag till krishanteringsinsatser att minska. Bidragen till Afghanistan och Kosovo anpassas i takt med att ländernas egen förmåga utvecklas. Därutöver fortsätter Sverige sitt engagemang genom krishanteringsinsatser i övriga regioner.

Sverige ska ha förmåga att anpassa bidragen till efterfrågan på särskild kompetens. Efterfrågan på förmågehöjande insatser och civila kompetenser ökar.

De svenska bidragen

Afrika söder om Sahara

Trots att många länder i Afrika gjort betydande ekonomiska och demokratiska framsteg så utspelar sig en stor del av världens väpnade konflikter fortfarande i Afrika söder om Sahara, något som avspeglar sig i ett ökande antal krishanteringsinsatser inom både FN och EU.

Regionen samlar fler personer i FN-mandaterade fredsoperationer än övriga regioner tillsammans.

Sverige har ett betydande engagemang för hållbar utveckling i Afrika, inte minst i form av bilaterala biståndsinsatser i ett antal länder. Fred och säkerhet är en nödvändig om än inte tillräcklig förutsättning för utveckling. Sverige kommer att fortsätta att lämna bidrag till FN:s och EU:s krishanteringsinsatser i Afrika söder om Sahara.

Sveriges bidrag med poliser till FN:s insats i Sydsudan (UNMISS) fortsätter under 2016 i syfte att främja fredsprocessen och bidra till stabilitet och säkerhet för civilbefolkningen. Säkerhetssituationen i landet har fortsatt försämrats under 2015 vilket också ställer högre krav på det internationella samfundets stöd, liksom på den sydsudanesiska regeringen.

Liberia förklarades ebolafritt i maj 2015, men flera utmaningar kvarstår i landet. Det svenska engagemanget för fred, försoning och statsbyggande kommer fortsätta, bland annat genom Sveriges ordförandeskap för FN:s fredsbyggandekommissions landkonfiguration för Liberia. Det finns anledning att noga följa säkerhetsutvecklingen i Liberia mot bakgrund av att FN:s insats i Liberia (UNMIL) planeras att avvecklas till halvsårsskiftet 2016. Sveriges bidrag med poliser, kriminalvårdare och experter till insatsen kommer att fortgå.

FN:s stabiliseringsinsats i Mali (MINUSMA) inleddes den 1 juli 2013, enligt säkerhetsrådsresolution 2010. Mandatet syftar till att garantera säkerhet, stabilitet och skydd av civila, stöd till fortsatt politisk dialog och försoning, samt stöd till återupprättandet av en fungerande statsbildning. Mandatet för det svenska styrkebidraget förlängdes den 6 maj 2015 (prop. 2014/15:68, betänkande 2014/15:FöU3) till och med juni 2016. Totalt finns nu omkring 250 personer på plats i det svenska förbandet. Sverige fortsätter även sitt bidrag med civil personal i form av poliser och kriminalvårdare. Det svenska bidraget ligger i linje med Sveriges engagemang för Mali och regionen i stort, samt för FN:s fredsfrämjande verksamhet.

Läget i Sahelregionen bedöms fortsatt vara instabilt och problematiskt under 2015. Sverige avser att bidra med olika former av krishanteringsinstrument, inom ramen för både FN och EU, för en normalisering och fredlig utveckling i Mali och i regionen, i tillägg till det

bilaterala utvecklingssamarbetet. Sverige kommer fortsatt att bidra till EU:s civila och militära förmågehöjande insatser i Mali och Niger (EUCAP SAHEL Niger, EUCAP SAHEL Mali och EUTM Mali).

Säkerhetssituationen i Demokratiska republiken Kongo (DR Kongo) är fortsatt allvarlig. Relationen mellan FN:s stabiliseringsinsats (MONUSCO) i landet och regeringen i DR Kongo har blivit alltmer ansträngd under det senaste året. Regeringen avser fortsatt stödja MONUSCO, till stöd för en förbättrad säkerhetssituation i DR Kongo och skydd av civila. EU-insatsen EUSEC i DR Kongo ska enligt plan avslutas i juni 2016 och det eventuella svenska deltagandet i insatsen fram till dess kommer att vara på en begränsad nivå.

Situationen i Somalia har under det senaste året i vissa avseenden utvecklats i positiv riktning genom ökad politisk stabilitet och delvis förbättrad säkerhetssituation. För att bibehålla den positiva utvecklingen finns alltjämt ett behov av det internationella samfundets krishanteringsinsatser. Dessa kommer att fortsätta under 2016. Sverige kommer att fortsätta stödja FN:s insatser i landet. Sverige kommer genom personalbidrag fortsatt att bidra till EU:s civila insatser och militära krishanteringsinsatser i Somalia och på Afrikas horn. Samtidigt kommer EU att göra en helhetsöversyn av unionens krishanteringsinsatser i regionen.

FN:s stabiliseringsinsats i Centralafrikanska republiken (MINUSCA) etablerades 2014. Sveriges bidrag med kriminalvårdsexpertis planeras fortgå men även andra civila kompetenser kan övervägas.

Östeuropa och Centralasien

På initiativ från bland annat Sverige upprättades i juli 2014 en civil rådgivande insats i Ukraina, EUAM Ukraina. Insatsen, som är ett uttryck för EU:s engagemang under den pågående krisen, stödjer reformeringen av den civila säkerhetssektorn, med fokus på rättsväsende. Sverige prioriterar personalbidrag till EUAM och har beredskap att öka deltagandet under 2016.

Sveriges bidrag till EU:s civila observatörsinsats i Georgien (EUMM Georgien) prioriteras fortsatt. Insatsen bidrar till stabilisering i landet och i regionen genom sitt

uppdrag att övervaka avtalet om eldupphör mellan Ryssland och Georgien från konflikten 2008. Ett fortsatt starkt EU-engagemang i Georgien är nödvändigt. Sverige är den tredje största bidragsgivaren.

Sverige fortsätter sitt deltagande i EU:s gränsstöds- och kapacitetsbyggnadsinsats (EUBAM), som verkar på gränsen mellan Moldavien och Ukraina. Insatsen är viktig för stabiliteten i regionen och bidrar till utvecklingen av Moldaviens och Ukrainas gränshantering samt till en mer positiv lösning av konflikten i Transnistrien.

Sverige fortsätter att bidra finansiellt och personalmässigt till OSSE:s särskilda observatörsmission, som bedriver oberoende observationer av konflikten i Ukraina och verkar konfliktförebyggande.

Under 2016 förutses fortsatta personalbidrag även till civila OSSE-insatser i Östeuropa, Södra Kaukasien och Centralasien. Sverige verkar för att OSSE ska upprätthålla sin fältnärvaro i dessa regioner.

Afghanistan

Regeringens inriktning är att Sverige ska fortsätta arbetet med att stödja utvecklingen av de afghanska säkerhetsstrukturernas förmåga att hantera säkerheten i Afghanistan genom bidrag till Natos Resolute Support Mission. Bidraget förväntas minska under 2016 som en del i den fortsatta avvecklingen av den internationella militära närvaron i Afghanistan.

Bidragen till EU:s polisinsats i Afghanistan, EUPOL Afghanistan, fortsätter men minskar i takt med insatsens utfasning. Verksamheten planeras fortsätta till utgången av 2016. Insatsen arbetar för en gradvis övergång av verksamheten till afghanska myndigheter och internationella organisationer.

Regeringen har tillsatt en särskild utredare som ska utvärdera Sveriges samlade engagemang i Afghanistan under perioden 2002–2014, med särskilt fokus på den verksamhet som har bedrivits i norra Afghanistan under åren 2006–2014. Det övergripande syftet med utvärderingen är att dra lärdomar inför framtida insatser. Uppdraget ska redovisas under 2016.

Västra Balkan

I takt med att utvecklingen på Västra Balkan fortsätter att gå i riktning mot normalisering och stabilitet, väntas de internationella krishanteringsinsatserna minska. Sverige ska

därför anpassa sitt bidrag till de förändrade behoven. EU:s rättsstödsinsats i Kosovo (EULEX Kosovo) avslutas då insatsens förlängda mandat löper ut i juni 2016. Uppgifterna kommer att tas över och ske i de normala kanalerna, dvs. politisk dialog genom EU:s särskilda representant (EUSR), reform inom ramen för visaliberaliseringsprocessen och program med förmedlemskapsstöd (IPA-finansiering). För dessa uppgifter kommer sekunderad personal från medlemsstaterna fortsatt att behövas. En ny GSF-insats kan eventuellt komma att bli aktuell i norra Kosovo. Regeringen bedömer att EU fortsatt kommer att behöva vara närvarande i landet.

Sverige ska fortsatt bidra till att utveckla Kosovos säkerhetsstrukturer och fokuserar stödet till KFOR HQ. OSSE:s fältnärvaro kommer fortsatt att vara betydelsefull i och med att EULEX Kosovo avvecklas.

Inom ramen för OSSE-samarbetet väntas fortsatta personalbidrag till OSSE-missionerna på Västra Balkan.

Mellanöstern, Palestina, Irak

Det svenska bidraget till FN:s övervakningsmission i Mellanöstern, UNTSO, som genom sin närvaro i fem länder förblir strategiskt relevant, förutses ligga på oförändrad nivå. Sverige har beredskap att delta om och när fredsfrämjande insatser kan bli aktuellt i andra för Sverige prioriterade områden i regionen.

Sverige avser fortsatt bidra till den civila observatörsstyrkan på Hebron (TIPH) med 12–13 personer. En utvärdering av TIPH kommer att ligga till grund för en effektivisering av insatsen.

Bidraget till EU:s polisinsats i Palestina, EUPOL COPPS, fortsätter. Beredskap ska finnas för ökat engagemang i EU:s gränsövervakningsuppdrag, EUBAM Rafah, om de politiska förutsättningarna för en utökad verksamhet skulle föreligga.

Sverige har beredskap att delta om och när en fredsfrämjande insats i Syrien blir aktuell.

EU:s civila gränsförvaltningsinsats i Libyen, EUBAM Libyen, omlokaliseras 2014 till Tunisien till följd av det försämrade säkerhetsläget. I ljuset av de pågående förhandlingarna om en politisk lösning på krisen i Libyen förlängdes insatsens mandat under 2015, i syfte att bibehålla möjligheten att återuppta insatsens stöd till myndigheterna om

utvecklingen så tillåter. Svensk deltagande i insatsen kan komma att övervägas.

Situationen i Irak är djupt oroande efter ISIL:s framfart. Sverige bidrar till koalitionen mot ISIL genom ett militärt utbildningsbidrag vid sidan av det omfattande humanitära stödet och utvecklingssamarbetet i landet samt ingår i koalitionen arbetsgrupp för stabilisering av områden som återtagits från ISIL. Regeringen har beredskap att föreslå en förlängning av det militära bidraget under 2016 då det nuvarande mandatet löper ut vid årsskiftet 2015/2016.

Sveriges humanitära bistånd består av tält och andra förnödenheter och det personella stödet av expertis att leda, koordinera och genomföra de internationella hjälpinsatserna eller ge råd och stöd till lokala myndigheter i Irak. Regeringen har beredskap att fortsatt bidra med civila insatser i Irak.

Situationen i Egypten präglas av fortsatt instabilitet. Sverige kommer att fortsätta att bidra till ökad stabilitet, bland annat genom att finansiellt stödja den organisation som övervakar genomförandet av fredsavtalet mellan Israel och Egypten (Multinational Force and Observers, MFO).

Övrigt

Sverige kommer att bibehålla sitt engagemang i CICIG (Guatemala), UNMOGIP (Indien-Pakistan) och NNSC (Koreahalvön).

Framtida truppbidrag

I linje med vad regeringen har anfört i andra sammanhang ska Sverige bidra till utvecklingen av EU:s civila och militära krishanteringsförmågor. Under perioden 2016–2020 kommer Sverige delta i internationella militära insatser och operationer inom ramen för det handlingsutrymme som medges till följd av riksdagens beslut om en viss ombalansering av försvaret mot nationell verksamhet.

FN:s fredsfrämjande är alla medlemsstaters ansvar. FN:s trovärdighet och legitimitet vilar på detta ansvar. Sverige bidrar fortsatt aktivt till sådana insatser. Utöver FN:s egna insatser ger FN:s säkerhetsråd i uppdrag till internationella och regionala organisationer att genomföra fredsfrämjande insatser. Sveriges deltagande i EU:s och Nato:s insatser och operationer samt EU:s stöd till exempelvis AU:s insatser

genomförs för att utgöra ett stöd till FN och internationell fred och säkerhet.

I ljuset av ovanstående kommer Sverige att verka för att rekommendationerna från 2015 års tre stora översyner av FN:s fredsbyggandearkitektur, fredsoperationer och implementering av säkerhetsrådsresolution 1325 förankras och stärker FN och dess partners på fredsområdet.

Sveriges deltagande i pågående Nato-insatser och operationer minskar i omfattning. Regeringen konstaterar i den försvarspolitiska inriktningspropositionen att samarbetet med Nato ger oss möjlighet att utveckla vår militära förmåga och att bidra till kvalificerade internationella krishanteringsinsatser. Det är viktigt att bevara förmågan att samverka med Nato inför eventuella framtida insatser och operationer.

Sveriges fokus riktas också mot deltagande i rådgivnings- och utbildningsinsatser till stöd för reform och utveckling av säkerhetssektorn i konflikt- och insatsområden (SSR) samt med svensk militär expertis och personal.

Annan freds- och säkerhetsfrämjande verksamhet

Sveriges ordförandeskap i FN:s Fredsbyggandekommissionens organisatoriska kommitté kommer att fortsätta under våren 2016. En svensk prioritering är att verka för att effektivisera Fredsbyggandekommissionens arbete och relevans. Sverige vill bland annat stärka samarbetet mellan landkonfigurationerna, mellan FN och regionala organisationer, samt mellan Fredsbyggandekommissionen och länderna på dess agenda. I syfte att utveckla FN-systemets förmåga att främja fredlig utveckling i konflikttrubbade stater, avser Sverige under 2016 följa upp resultatet av 2015 års översyn av FN:s fredsbyggande arkitektur.

Sverige innehar även ordförandeskapet för FN:s fredsbyggandekommissionens landkonfiguration för Liberia under 2016. Genom ordförandeskapet bistår Sverige Liberia i dess återuppbyggnadsarbete samt bidrar till att utveckla FN-systemets förmåga att stödja konflikttrubbade staters återhämtning. Sverige vill att landkonfigurationen för Liberia drar lärdomar av utbrottet av ebola i Västafrika under 2014 då särskilda krav ställdes på

konfigurationens arbete. Viktiga svenska prioriteringar kommer att vara att synliggöra krisens multidimensionalitet och effekter samt betona vikten av att integrera freds- och statsbyggandeaspekter i återhämtningsarbetet.

En viktig aspekt av arbetet med att implementera säkerhetsrådsresolution 1325 blir att fånga upp och verka för att genomföra de rekommendationer som framkommer vid 2015 års högnivåöversyn av resolutionen. Under 2016 kommer Sverige att lägga särskilt fokus vid att stärka kvinnors deltagande i fredsprocesser, inklusive kvinnor som medlare.

Genom EU:s östliga partnerskap fortsätter Sverige under 2016 att verka för att fördjupa samarbetet med partnerländerna inom EU:s gemensamma säkerhets- och försvarspolitik.

Under 2016 kommer Sverige verka för att EU ska anta en bred strategi för sitt externa agerande. Sverige kommer att ha ett fortsatt engagemang för internationell diplomati, medling och informell dialog. Sveriges stöd till det Europeiska fredsinstitutet är en viktig del i detta.

Sverige, genom biståndsministern, kommer även under 2016 vara medordförande i den Internationella dialogen om fredsbyggande och statsbyggande (International Dialogue on Peacebuilding and Statebuilding). Den Internationella dialogen kommer under 2016 fortsättningsvis att göra ett viktigt arbete genom att öka förståelsen för utmaningar och möjligheter i sviktande och konflikttrubbade länder, samt genom att driva det internationella normarbetet kring fredsbyggande och statsbyggande framåt.

Sverige kommer under 2016 att stödja och ha en aktiv roll i International Forum for the Challenges of Peace Operations, ett globalt dialogforum för policyutveckling inom fredsfrämjande insatser. Sverige avser att bidra till forumet och ta del av dess kunskap och forskning för kapacitetsbyggande insatser inom det freds- och säkerhetsfrämjande området.

Sverige kommer aktivt att delta i och verka för utvecklingen av samarbetet inom ramen för det amerikanskt-nordiska dialogforumet för säkerhetspolitik, US-Nordic Security Dialogue. Forumet är för Sverige en viktig plattform för att tillsammans med övriga nordiska länder och USA bidra till utveckling av FN:s fredsfrämjande insatser och fredsbyggande arbete såväl som att stärka för Sverige viktiga

instrument, exempelvis implementeringen av säkerhetsrådets resolution 1325 om kvinnor, fred och säkerhet.

Att främja fred, säkerhet, mänskliga rättigheter och utveckling på internet utgör en viktig del av Sveriges samlade utrikespolitik. Ett väsentligt mål för Sveriges globala cyberpolitik är att upprätthålla och stärka ett tillgängligt, öppet, fritt och säkert internet, inte minst för kvinnor. Denna politik bygger på mänskliga rättigheter, demokrati och rättsstatens principer liksom att folkrätten gäller fullt ut även på internet. Internets omfattande fördelar för samhällsutvecklingen åtföljs av ömsesidigt beroende och tilltagande sårbarheter. Ökad samsyn, transparens och förutsägbarhet kommer att behövas för att stärka internationell säkerhet och stabilitet och minska risken för eskalation och konflikter inom cyberområdet. Sverige fortsätter att främja internationell dialog och samverkan om normbildande, förtroendeskapande åtgärder och kapacitetsbyggande kring hela bredden av globala cyberfrågor.

Sanktioner är ett ofta använt instrument inom EU:s gemensamma utrikes- och säkerhetspolitik och kommer även under 2016 att ställa höga krav på engagemang från regeringens och behöriga myndigheters sida. Sverige kommer att fortsätta att prioritera kvalitet och rättssäkerhet i arbetet och att responsen på utvecklingen i de aktuella länderna blir adekvat, liksom att frågor som villkor för sanktioners upphörande klargörs och diskuteras. Förutsättningarna för en noggrann hantering av sanktionsärendena måste värnas.

Arbetet mot terrorism är av yttersta vikt i svensk utrikespolitik. Sverige kommer fortsätta att verka inom FN och EU för att förebygga och motverka terrorism, bland annat genom strategiarbete samt demokrati- och kapacitetsbyggande åtgärder. Sverige kommer att intensifiera sitt arbete mot terrorism genom att aktivt värna och främja rättsstatens principer, folkrätten och mänskliga rättigheter (däribland Sveriges position om yttrandefrihet på internet). Sverige kommer att vidare delta i det informella nordiska samarbetet i antiterrorismfrågor i syfte att försöka stärka stödet för mänskliga rättigheter. Sverige kommer bland annat inom ramen för EU att fortsatt verka för kapacitetshöjande insatser i särskilt utsatta länder och regioner, särskilt Mellanöstern (MENA), Sahel och Afrikas horn, liksom att i

största möjliga utsträckning delta i EU:s ökade politiska dialog i dessa områden.

Nedrustning och icke-spridning

Den övergripande målsättningen för Sveriges arbete för nedrustning och icke-spridning är att reducera, eliminera och förhindra spridning av massförstörelsevapen och att reglera, kontrollera och i vissa fall helt förbjuda konventionella vapen. Området är en hörnsten i svensk utrikespolitik, en prioritet i svenskt FN-arbete och drivs på ett multilateralt, regionalt och bilateralt plan. Sverige ska, genom EU, tillsammans med likasinnade och nationellt, delta aktivt i förhandlingar om internationella överenskommelser på området, verka för att befintliga överenskommelser genomförs och vid behov stärks samt verka för att så många länder som möjligt ansluter sig till överenskommelserna.

En vägledande princip i nedrustningsarbetet är det humanitära perspektivet, som sätter människan i centrum. Sverige ska även verka för jämställt deltagande av kvinnor och män, liksom för att uppmärksamma vissa vapens särskilda inverkan på kvinnor och flickor.

Sverige ska, tillsammans med andra, fortsatt verka aktivt för att driva arbetet med kärnvapenedrustning framåt, inklusive inom FN:s ram, och särskilt uppmärksamma kärnvapens katastrofala humanitära konsekvenser. I enlighet med åtagandena i icke-spridningsfördraget NPT ska alla kärnvapen elimineras.

En viktig komponent i detta arbete är även att verka för ett ikraftträdande av provstoppsavtalet CTBT och stärkande av dess verifikationssystem. Sverige ska även fortsatt ha en aktiv roll i det internationella arbetet för riskreducering, bland annat genom minskad avfyrningsberedskap för kärnvapen, och vara en aktiv partner för verifikation av kärnvapenedrustning. Finansiell grund för sådana konkreta insatser finns bland annat under anslaget 1:6.

I det internationella atomenergiorganet IAEA är Sveriges övergripande prioritering på det utrikespolitiska området att värna och stärka IAEA:s viktiga uppdrag att förhindra spridning av kärnvapen. Särskilt fokus ges icke-spridningsfrågorna rörande Iran, Nordkorea och

Syrien. En viktig hållpunkt under 2016 blir också det planerade toppmötet i USA, om hur frågorna om nukleärt säkerhetsskydd ska tas vidare i det internationella arbetet, inklusive av IAEA.

Sverige ska fortsatt ha beredskap att bidra till möjliga insatser för att eliminera och förhindra spridning av biologiska och kemiska vapen, inklusive genom FN och Organisationen för förbud av kemiska vapen (OPCW). Sverige ska även verka för att, bland annat genom utbildningsinsatser, stärka FN:s generalsekreterarmekanism för undersökning av påstådd användning av biologiska och kemiska vapen. I maj 2016 träder Sverige in i OPCW:s exekutivråd för en tvåårsperiod.

Sverige ska delta aktivt i internationella samarbeten som syftar till att förhindra spridning av massförstörelsevapen till icke-statliga aktörer, såsom Globala Partnerskapet och Global Health Security Agenda.

Vidare ska Sverige fortsatt delta aktivt i pågående diskussioner om autonoma vapensystem, inklusive eventuella behov av och möjligheter till reglering inom ramen för konventionen om vissa konventionella vapen (CCW), som genomgår översyn hösten 2016.

Sverige ska aktivt verka för att främja och stärka de internationella konventionerna på nedrustningsområdet, bland annat i samband med 2016 års översynskonferens för konventionen om biologiska och toxiska vapen (BTWC) och statspartsmöten för konventionerna om kemiska vapen (CWC), antipersonella landminor (APLC) och klusterammunition (CCM). Sveriges obligatoriska bidrag till dessa konventioner och möten finansieras under anslaget 1:1.

Sverige ska inom FN och i andra relevanta fora verka för att rymden förblir en arena fri från konflikter, bland annat genom att främja arbetet med en internationell uppförandekod för aktiviteter i yttre rymden.

Sverige ska fortsatt aktivt verka för att FN:s handlingsprogram liksom EU:s strategi för att bekämpa illegal handel med små och lätta vapen (SALW) genomförs, bland annat genom deltagande i 2016 års FN-konferens inom ramen för handlingsprogrammet.

Exportkontroll

Sverige bör fortsatt verka för att FN:s vapenhandelsfördrag universaliseras och implementeras, samt bidra till det praktiska genomförandet av fördragets målsättningar. Sveriges drivande roll i tidigare skeden av processen har skapat goda förutsättningar för detta. Under 2016 ska Sverige lämna en inledande rapport i enlighet med fördragets artikel 13.

Vad gäller exportkontroll av krigsmateriel ska Sverige fortsätta att verka för ett förstärkt informationsutbyte samt transparens i genomförandet av EU:s gemensamma ståndpunkt om export av krigsmateriel m.m. (2008/944/GUSP).

Sverige ska fortsatt delta i översynen av EU:s exportkontrollsystem för produkter med dubbla användningsområden (PDA). Översynen väntas under 2016 avslutas eller övergå i förhandlingar om förslag till ändringar i EU-förordningen 428/2009. Sverige ska också delta i arbetet i de multilaterala exportkontrollregimerna i syfte att stärka exportkontrollen som instrument mot spridning av massförstörelsevapen och dess bärare samt okontrollerade flöden av konventionella vapen m.m.

Krigsmateriel får endast exporteras om det finns säkerhets- eller försvarspolitiska skäl för det och det inte strider mot Sveriges utrikespolitik. Tillståndsprövningen sker i enlighet med de strikta svenska riktlinjerna för krigsmaterielexport, kriterierna i EU:s gemensamma ståndpunkt om vapenexport, samt FN:s vapenhandelsfördrag. Den parlamentariskt sammansatta kommittén för översyn av exportkontrollen av krigsmateriel (dir. 2012:50) överlämnade sina betänkanden i december 2014 och i juni 2015. Regeringskansliet har begärt in synpunkter avseende utredningens förslag. Regeringen avser återkomma till riksdagen med förslag till ny krigsmateriellagstiftning i syfte att skärpa exportkontrollen gentemot icke-demokratiska stater.

Inspektionen för strategiska produkter (ISP) finansieras under anslag 1.5 och är en nyckelaktör för att trygga Sveriges internationella åtaganden om icke-spridning av massförstörelsevapen m.m., samt våra nationella målsättningar vad avser export av krigsmaterial och produkter med dubbla användningsområden. ISP hanterar även

genomförandet av vissa EU-beslut om sanktioner. Beslut om hanteringen fattas när kostnaderna för dessa kan bedömas närmare.

ISP ska under 2016 fortsatt stödja Regeringskansliets arbete i frågor gällande internationell exportkontroll och icke-spridning samt bistå andra myndigheter i deras icke-spridningsarbete.

Sveriges engagemang i internationella organisationer

FN

Förenta nationerna (FN) är en central arena för Sveriges arbete med globala utmaningar. Genom FN bidrar Sverige till att förebygga konflikter, stödja fredssträngningar, främja återuppbyggnaden av konfliktdrabbade stater, samt verka för nedrustning och icke-spridning. FN utgör också en viktig kanal för Sveriges humanitära arbete och för våra ansträngningar att bekämpa fattigdom, främja en hållbar utveckling och bekämpa klimatförändringar. Stärkandet av folkrätten och främjandet av de mänskliga rättigheterna liksom jämställdhetsfrågorna är andra prioriterade områden för Sverige i FN.

Sveriges engagemang inom FN:s olika politikområden kommer även under 2016 att utgöra grunden för den svenska kandidaturen till en plats i FN:s säkerhetsråd för perioden 2017–2018. Kampanjen till stöd för inval, som har nordiskt stöd, kommer att pågå till omröstningen i generalförsamlingen i juni 2016.

Det svenska stödet till FN:s arbete sker genom politik- och idéutveckling, aktivt deltagande i FN:s olika organ och i reformprocesser, ekonomiska bidrag och tillhandahållande av personalresurser till organisationens olika verksamheter. Sverige kommer under 2016 att fortsätta med ett styrkebidrag till FN:s stabiliseringsinsats i Mali. Sveriges engagemang i reformeringen av FN:s fredsfrämjande verksamhet på basis av de rekommendationer som lämnats i 2015 års översyn av FN:s fredsoperationer kommer att fortgå. Samtidigt fortsätter Sverige att bidra med militärobservatörer, stabsofficerare, poliser och kriminalvårdare samt annan civil personal till en rad FN-insatser. Sverige kommer vidare att

verka för att EU:s krishanteringsresurser ska kunna ställas till FN:s förfogande. Det ligger i Sveriges intresse att göra EU till en effektiv och pålitlig samarbetspartner till FN.

Med utgångspunkt i erfarenheterna av ordförandeskapet i fredsbyggandekommissionens organisatoriska kommitté 2015–2016, och som ordförande i PBC:s landspecifika konfiguration för Liberia, kommer Sverige att fortsätta bidra till utvecklingen av FN:s fredsbyggandearkitektur. Arbetet kommer också att baseras på rekommendationerna från 2015 års översyn av FN:s fredsbyggandearkitektur.

Sverige kommer att fortsätta att ge stöd till olika FN-institutioner och organisationer nära kopplade till FN-systemet genom finansiella bidrag, i syfte att främja fred och säkerhet, förebygga konflikter, främja respekten för folkrätten och de mänskliga rättigheterna samt värna klimat och miljö. Sverige kommer även fortsatt att betona effektiv användning av FN:s resurser samt frågor om resultatstyrning, ansvarsutkrävande, transparens, revision och granskning. Vidare strävar Sverige efter att öka antalet svenskar på strategiska tjänster inom FN-systemet.

EU:s gemensamma utrikes- och säkerhetspolitik (GUSP)

I linje med vad regeringen har anfört i bland annat utrikesdeklarationen utgör EU det centrala forumet för svensk utrikes- och säkerhetspolitik. Behovet av det utrikes- och säkerhetspolitiska samarbetet inom EU, inklusive krishantering och fredsfrämjande insatser, bedöms fortsatt vara stort. Sverige ska vara pådrivande när det gäller utvecklingen av den Europeiska Unionen som global aktör. Det är angeläget att EU genom en bred och effektiv utrikespolitik står väl rustat för att möta de globala utmaningar som Europa och världen står inför. Det är viktigt att EU:s gemensamma utrikespolitik (EEAS) är effektiv. Därför välkomnar Sverige det pågående arbetet med översyn av EEAS. Sverige avser fortsätta att bidra till såväl den konceptuella som operativa utvecklingen av EU:s gemensamma utrikes- och säkerhetspolitik, bland annat med jämställdhetsfrågor. Ambitionen är att Europeiska rådet under våren 2016 ska anta en strategi för EU:s globala agerande. Sverige ska

verka för stärkt integrering av FN:s resolutioner om jämställdhet, fred och säkerhet i EU:s insatser.

OSSE

Det svenska stödet till Organisationen för säkerhet och samarbete i Europa (OSSE) syftar till att främja säkerhet och stabilitet i regionen, med utgångspunkt i ett brett säkerhetsbegrepp som omfattar såväl militär rustningskontroll som mänskliga rättigheter, rättssäkerhet och demokrati. Under 2016 kommer Sverige fortsatt att arbeta för att alla deltagande stater ska upprätthålla och genomföra OSSE:s gemensamma principer och åtaganden samt för att denna inriktning ska få genomslag i EU:s övergripande prioriteringar i organisationens arbete. Fortsatt politiskt, finansiellt och personalmässigt stöd kommer att riktas till OSSE:s insatser i Ukraina, med tonvikt på den särskilda observatörsmissionen.

Sverige kommer även framöver att lägga stor vikt vid OSSE:s insatser för demokrati, grundläggande fri- och rättigheter samt rättsstatlighet, med särskilt fokus på yttrande- och mediefrihet. Andra prioriterade frågor för Sverige är effektiv rustningskontroll, stärkt förmåga att hantera konflikter, en lösning på de så kallade utdragna konflikterna och möjligheten för OSSE:s tre oberoende institutioner samt fältmissionerna i Östeuropa, Centralasien och södra Kaukasien att verka fullt ut. Sverige kommer under 2016 att ställa personal till förfogande för tjänster i OSSE:s sekretariat, institutioner och fältmissioner samt ge finansiellt stöd till OSSE:s projektverksamhet, med fokus på demokrati, mänskliga rättigheter, kvinnors rättigheter, yttrande- och mediefrihet samt ett stärkt civilsamhälle.

Europarådet

Sverige prioriterar Europarådets kärnområden, varvid Europakonventionen om de mänskliga rättigheterna och dess tillämpning genom främst Europadomstolen är särskilt angelägna. Sverige fäster stor vikt vid kommissarierna för mänskliga rättigheters arbete.

Den ryska aggressionen mot Ukraina inklusive den olagliga annekteringen av Krim kommer fortsatt att präglade organisationens verksamhet. Sverige prioriterar stödet till Ukraina och till Europarådets arbete för att stödja de reformprocesser som pågår i landet. I ljuset av det allvarliga läget ska Sverige fortsätta att verka för ökat fokus på Europarådets kärnverksamhet med frågor som rör Ukraina i linje med generalsekreterarens tidigare initiativ, samt för fortsatt modernisering av Europarådets organisation och arbetsmetoder.

Partnerskapet med Nato

Sveriges partnerskap med Nato bygger på Partnerskap för fred och Euroatlantiska partnerskapsrådet. *Enhanced Opportunities Programme* (EOP) möjliggör för ett närmare samarbete med Nato för Sverige tillsammans med bland annat Finland. I enlighet med bland annat utrikesdeklarationen vill regeringen ta nya steg inom ramen för ett uppgraderat partnerskap, exempelvis fortsätta att utveckla den politiska dialogen om säkerheten i vårt närområde och aktuella säkerhetsutmaningar i världen, liksom det praktiska samarbetet för att öka samverkansförmågan inklusive i relation till pågående och framtida insatser där Sverige deltar. Det nordiska samarbetet bidrar till Natos arbete, på samma sätt som Sveriges samarbete med Nato främjar det nordiska och nordisk-baltiska säkerhetspolitiska samarbetet.

OECD

Sveriges medlemskap i OECD ger ett självklart bidrag till svensk politikutveckling inom ett brett fält. Sverige ska fortsatt använda och bidra till OECD:s mervärde som multilateral organisation för att ta fram rekommendationer, riktlinjer och policys.

Sverige ska även fortsatt utnyttja de möjligheter som finns i OECD för att få information om och påverka arbetet i G20, liksom delta i övrig dialog med länder som Brasilien, Indien, Indonesien, Sydafrika och Kina.

Forskning om säkerhetspolitik, nedrustning och icke-spridning

Forskning, utredningar och andra insatser rörande säkerhetspolitik, nedrustning och icke-spridning är av stor vikt och stärker Sveriges möjligheter att utforma och ta ställning till olika handlingsalternativ. Den verksamhet som finansieras under anslagen 1:6, 1:7 och 1:8 bidrar till att regeringen kan driva en aktiv politik och att Sverige internationellt kan vara en trovärdig aktör.

Totalförsvarets forskningsinstitut (FOI) ska med finansiering under anslaget 1:6 fortsatt stödja regeringens arbete med aktuella nedrustnings- och icke-spridningsfrågor, genom expertstöd på områdena kärnvapen, biologiska och kemiska vapen samt rymd- och missilfrågor. FOI ska även driva det nationella datacentret i enlighet med Sveriges åtaganden enligt provstoppsavtalet CTBT, som förbjuder kärnsprängningar, och fortsätta arbetet med att utveckla nästa generations SAUNA-system för detektion av sådana sprängningar.

Stockholms internationella fredsforskningsinstitut (SIPRI) spelar en betydelsefull roll genom sin forskning, sina publikationer och sin utåtriktade verksamhet. Det alltmer komplexa läget i vår omvärld och de utrikes- och säkerhetspolitiska utmaningar detta genererar ställer ökade krav på oberoende forskning och analys i den utrikespolitiska verksamheten. SIPRI:s anslag har sedan 2010 varit oförändrat. Regeringen bedömer att ett tillskott är nödvändigt för att stärka SIPRI:s kärnverksamhet, med fokus på nedrustning, rustningskontroll och andra vapenfrågor.

Utrikespolitiska Institutet (UI) har en viktig funktion för att öka förståelsen och intresset för internationella frågor samt för att föra forskning och debatt kring utrikes- och säkerhetspolitiska frågor framåt. Mot bakgrund av ett försämrat och mer svårförutsägbart omvärldsläge liksom tilltagande globala säkerhetsutmaningar bedömer regeringen att UI bör stärka sin roll som plattform för policyrelaterad analys samt ytterligare utveckla sitt internationella samarbete. Regeringen bedömer att ett tillskott är nödvändigt för att stärka UI:s verksamhet mot bakgrund av det mera svårförutsägbara omvärldsläget och för att möta de behov av policyrelaterad analys som finns inom för regeringen prioriterade områden.

Nordiskt samarbete

Regeringssamarbetet inom Nordiska ministerrådet fortsätter att utvecklas. Nordiska ministerrådets sekretariat kommer fortsätta genomförandet av moderniseringsreformen. Samarbetet ska centraliseras och fokuseras på färre men större initiativ och program med tydlig politisk förankring och ökad synlighet. I större utsträckning ska Nordiska rådets projektmedel framöver målstyras mot program kopplade till strategiska satsningar i nordiska samarbetet. Avsikten är att säkra en mer målstyrd användning av den omfattande analys och rapportverksamhet som pågår inom Nordiska ministerrådets samarbete.

Den nordiska strategin för internationell profilering och positionering av Norden avser åren 2015–2018 och syftar till att stärka Nordens inflytande internationellt. De nordiska länderna kan spela en viktig roll för att möta vår tids globala miljömässiga och ekonomiska utmaningar. Med en gemensam nordisk röst i internationella församlingar ökar våra chanser till inflytande.

År 2016 blir det första året den nordiska strategin för internationell profilering och positionering ska tillämpas fullt ut. I linje med strategins ambition, planeras en uppföljning under 2017 av det framgångsrika evenemanget Nordic Cool, som ägde rum i Washington 2013. De närmare förberedelserna kommer inledas under 2016.

Sverige kommer att verka för ett fortsatt nära nordiskt klimatsamarbete även efter COP21 för att främja ett så ambitiöst genomförande av det nya klimatavtalet som möjligt. Sverige kommer även att verka för att det nordiska samarbetet ska fokusera på att minska utsläpp av klimatpåverkande ämnen i Arktis, inte minst sot och metan, samt arbeta för ett bättre skydd av den biologiska mångfalden och ekosystemen. På svenskt initiativ tar Nordiska ministerrådet fram ett tvärgående initiativ om demokrati, inkludering, och säkerhet som ska finansieras från och med 2016.

Gränshinderfrågan fortsätter att vara högt prioriterad. Till grund för arbetet ligger en särskild handlingsplan för 2014–2017. En av de viktigaste frågorna i det nordiska samarbetet är att fortsätta att främja jobb och tillväxt. Arbetet med att undanröja gränshinder kommer att fortsätta aktivt i Gränshinderrådet under 2016

för att underlätta arbetspendling, integration och samarbete över gränserna mellan de nordiska länderna. En svensk-dansk arbetsgrupp kommer fokusera på Öresundsregionen.

Sverige kommer att verka för fortsatt fördjupning av det nordiska utrikes-, säkerhets- och försvarspolitiska området. Det avser såväl frågor som relaterar till vårt närområde som internationella och globala frågor.

Sverige kommer under 2016 inleda förberedelserna inför det svenska ordförandeskapet i Nordiska ministerrådet 2018.

Konsulär verksamhet

Det författningsstyrda konsulära biståndet är en kärnverksamhet för utrikesförvaltningen. Verksamhetens mål är bland annat att snabbt och effektivt bistå svenska medborgare samt, om särskilda skäl finns, utländska medborgare bosatta i Sverige, som råkar i svårigheter utomlands.

Beredskap måste även finnas för att hantera större konsulära kriser och katastrofer utomlands som drabbar svenska medborgare och den personkrets som framgår av lagen (2010:813) om konsulära katastrofinsatser.

Sverigefrämjande i utlandet

Sverigefrämjandet syftar till att stärka Sveriges förutsättningar för internationell samverkan. Insatserna ska öka omvärldens kunskap om och förtroende för Sverige, skapa relationer och nätverk samt underlätta utbyte och handel.

Utlandsmyndigheterna kommer fortsatt att bedriva främjande i enlighet med de treåriga främjandeplanerna. Fokus ligger på aktiviteter inom de profilområden som identifierats i strategin för Sverige bilden utomlands som lanserades 2014: hållbarhet, innovation, kreativitet och samhällslösningar. Jämställdhet mellan kvinnor och män ska särskilt uppmärksammas, liksom klimat- och miljöfrågor. Främjandet av de kulturella och kreativa näringarna arkitektur, data, design, film, marknadskommunikation, litteratur, mode, musik och spel fortsätter. Utlandsmyndigheternas arbete med det samlade Sverigefrämjandet ska också ske i enlighet med mål och inriktning för exportfrämjandet, i syfte

att främja svenska, ekonomiska intressen och bilden av Sverige i utlandet.

Under 2016 kommer de statliga insatserna för Sverigefrämjande fokusera på insatser inom ramarna för regeringens exportstrategi. I strategin föreslås åtgärder för att stärka Sverige bilden i utlandet, för vilka de kreativa näringarna har stor betydelse, samt attrahera talang till Sverige.

Som den del i denna process genomförs under 2015 opinionsmätningar i länder utanför Europa där Sverige bilden är svag men potentialen för handel är stor i syfte att få underlag för planeringen av främjandesatsningar i de aktuella länderna som påbörjas under 2016. Anslaget för information om Sverige i utlandet kommer även användas för ytterligare insatser till stöd för Sverige profilering som initieras av Nämnden för Sverigefrämjande i Utlandet.

Svenska institutet

För att möta det ökade behovet hos utlandsmyndigheter och andra främjandeaktörer att ta del av Svenska institutets kompetens och stöd, kommer myndigheten att tillhandahålla ett uppdaterat grundutbud av skalbara, flexibla koncept, evenemangsförslag och presentationsmaterial om Sverige inom de profilområden som identifierats i strategin för Sverige bilden utomlands och inom jämställdhet till stöd för genomförandet av den feministiska utrikespolitiken. SI:s främjande via sociala och digitala medier kommer att vidareutvecklas och bland annat inriktas på värderingsbaserat främjande.

Arbetet med att attrahera utländska studenter till Sverige fortsätter. Utländska studenter är en viktig tillgång för såväl svenska universitet och högskolor som för svenska företag med internationell verksamhet. Svenska institutet ska göra ytterligare satsningar på att utveckla och förvalta dessa nätverk av alumner och koppla dem närmare det lokala näringslivet i studenternas hemländer. Samråd bör ske med universitet och högskolor när deras verksamheter berörs.

Samarbete inom Östersjöregionen och Ryssland

Insatserna inom Östersjöarbetet kommer fortsatt att verka för förbättrade relationer och

samarbeten i regionen. Vidare är målsättningen att svenska aktörer från civilsamhälle, myndigheter, näringsliv samt akademi ska utöka sitt deltagande i Östersjösamarbetet inom prioriterade områden samt att verksamheten ska bistå och komplettera genomförandet av EU:s strategi för Östersjöregionen. Därigenom främjas en hållbar utveckling i regionen samt stärkt konkurrenskraft globalt. Insatser som främjar jämställdhet kommer fortsatt att vara prioriterade. Som en del i regeringens strävan för att stärka samarbetet kring Östersjön avses en strategi för Östersjösamarbetet utarbetas i syfte att bland annat öka verksamhetens relevans samt förbättra dess genomslag.

Vad gäller verksamheten i Ryssland är det övergripande målet att bidra till en ökad demokratisk utveckling i det ryska samhället samt till ökad respekt för mänskliga rättigheter och minskad miljöpåverkan. Verksamheten genomförs inom ramen för en strategi för åren 2014–2018. Sverige har en viktig uppgift i att främja en ökad demokratisk utveckling i Ryssland samt ge stöd för miljöinsatser i närområdet. Rysslands olagliga annektering av Krim och det ryska agerandet för att destabilisera östra Ukraina samt en allmänt ökad militär aktivitet har påverkat förutsättningarna för stödet. Regeringen följer utvecklingen i Ryssland och regionen mycket noga. Samtidigt är insatser som främjar ökade kontakter mellan Sverige och Ryssland på regional och lokal nivå prioriterade. Miljöinsatserna i Ryssland kommer även fortsättningsvis främst inriktas på projekt som påverkar den gemensamma miljön i Östersjöområdet och Barentsregionen. Även insatser för ökad hållning med energiresurser och minskad klimatpåverkan är en väsentlig del i detta miljöarbete. Verksamheten är avsedd att bedrivas i nära samarbete med internationella finansiella institutioner, men eftersom EU:s sanktioner mot Ryssland med anledning av Ukraina innebär att vissa av dessa institutioner inte får finansiera nya projekt i Ryssland vilket förvärrar miljöinvesteringar i landet.

Sverige förbereder ett bilateralt lån till Ukraina på 100 miljoner US-dollar för att stödja landet i dess svåra ekonomiska situation. En del av finanseringen avseende lånets räntesubvention avses ske från anslaget för samarbete inom Östersjöregionen.

Insatser för en hållbar utveckling sker även genom projekt inom ramen för Barents- och

Arktiska rådet. Barentsrådets arbete med att åtgärda miljömässigt förorenade områden i nordvästra Ryssland, s.k. hot spots, liksom arbetet med en klimataktionsplan för regionen, kommer att fortsätta. För att åstadkomma ett mer hållbart resursutnyttjande i Arktis kommer Sverige fortsatt att arbeta för att öka kunskapen om den arktiska miljöns resiliens.

Sverige kommer fortsatt att spela en aktiv roll för att bidra till att Arktis förblir ett säkerhetspolitiskt lågspänningsområde, inte minst genom arbetet genom inom Arktiska rådet. Sverige kommer även att verka för ett fördjupat nordiskt samarbete inom Barents- och Arktisregionen.

Inom ramen för Östersjöstaternas råd (CBSS– Council of Baltic Sea States) kommer Sverige fortsatt att påverka rådets verksamhet utifrån svenska intressen och prioriteringar. Rådets sekretariat spelar en viktig roll i genomförandet av EU:s Östersjöstrategi.

2.6 Budgetförslag

2.6.1 1:1 Avgifter till internationella organisationer

Tabell 2.4 Anslagsutveckling 1:1 Avgifter till internationella organisationer

Tusental kronor				
2014	Utfall	1 103 568	Anslags-sparande	325 154
2015	Anslag	1 415 554 ¹	Utgifts-prognos	1 414 933
2016	Förslag	1 328 554		
2017	Beräknat	1 328 554		
2018	Beräknat	1 328 554		
2019	Beräknat	1 328 554		

¹ Inklusivt beslut om ändringar i statens budget 2015 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

Ändamål

Anslaget får användas för utgifter för avgifterna avseende Sveriges medlemskap i internationella organisationer, främst Förenta nationerna (FN), Europarådet, Organisationen för säkerhet och samarbete i Europa (OSSE), Nordiska ministerrådet och Organisationen för ekonomiskt samarbete och utveckling (OECD).

Kompletterande information

Belastningen på anslaget påverkas såväl av valutafluktuationer som av antalet freds- och säkerhetsfrämjande insatser.

Regeringens överväganden

Regeringen föreslår att 1 328 554 000 kronor anvisas under anslaget 1:1 Avgifter till internationella organisationer för 2016. För 2017, 2018 och 2019 beräknas anslaget till 1 328 554 000 kronor, 1 328 554 000 kronor respektive 1 328 554 000 kronor.

Tabell 2.5 Härledning av anslagsnivån 2016–2019 för 1:1 Avgifter till internationella organisationer

Tusental kronor

	2016	2017	2018	2019
Anvisat 2015¹	1 328 554	1 328 554	1 328 554	1 328 554
<i>Förändring till följd av:</i>				
Beslut				
Överföring till/från andra anslag				
Övrigt				
Förslag/beräknat anslag	1 328 554	1 328 554	1 328 554	1 328 554

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2014 (bet. 2014/15:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

2.6.2 1:2 Freds- och säkerhetsfrämjande verksamhet

Tabell 2.6 Anslagsutveckling 1:2 Freds- och säkerhetsfrämjande verksamhet

Tusental kronor

År	Utfall	155 124	Anslags-sparande	2 719
2014	Utfall	155 124	Anslags-sparande	2 719
2015	Anslag	134 287 ¹	Utgifts-prognos	131 813
2016	Förslag	140 072		
2017	Beräknat	140 935 ²		
2018	Beräknat	142 304 ³		
2019	Beräknat	144 244 ⁴		

¹ Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2015 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

² Motsvarar 140 072 tkr i 2016 års prisnivå.

³ Motsvarar 140 072 tkr i 2016 års prisnivå.

⁴ Motsvarar 140 072 tkr i 2016 års prisnivå.

Ändamål

Anslaget får användas för utgifter för att främja fred och säkerhet, förebygga konflikter, genomföra sanktioner och humanitär verksamhet samt främja respekten för folkrätten och de mänskliga rättigheterna. Det får ske genom stöd till projekt, seminarier, konferenser, utbildnings- och forskningsinsatser och andra särskilda insatser, samt som statsbidrag till mellanstatliga eller enskilda organisationer och institutioner. Anslaget får även användas för utgifter för att ställa svensk personal till förfogande för fredsfrämjande-, säkerhetsfrämjande- och konfliktförebyggande verksamhet inom ramen för Förenta nationerna (FN), Europeiska unionen (EU), Organisationen för säkerhet och samarbete i Europa (OSSE), Nato/PFF eller andra mellanstatliga eller enskilda organisationer.

Regeringens överväganden

Anslaget 1:2 ökar med 850 000 kronor på grund av att den omföreläggelse som genomförts under åren 2012–2015 för ISP:s sanktionsverksamhet inte genomföreläggelse under 2016.

Regeringen föreslår att 140 072 000 kronor anvisas under anslaget 1:2 Freds- och säkerhetsfrämjande verksamhet för 2016. För 2017, 2018 och 2019 beräknas anslaget till 140 935 000 kronor, 142 304 000 kronor respektive 144 244 000 kronor.

Tabell 2.7 Härledning av anslagsnivån 2016–2019 för 1:2 Freds- och säkerhetsfrämjande verksamhet

Tusental kronor

	2016	2017	2018	2019
Anvisat 2015¹	158 287	158 287	158 287	158 287
<i>Förändring till följd av:</i>				
Pris- och löneomräkning ²	1 496	2 636	4 446	6 666
Beslut	-19 711	-19 988	-20 429	-20 708
Överföring till/från andra anslag				
Övrigt				
Förslag/beräknat anslag	140 072	140 935	142 304	144 244

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2014 (bet. 2014/15:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel 2015. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning. Pris- och löneomräkningen för 2017–2019 är preliminär.

2.6.3 1:3 Nordiskt samarbete

Tabell 2.8 Anslagsutveckling 1:3 Nordiskt samarbete

Tusental kronor

2014	Utfall	12 419	Anslags- sparande	1 176
2015	Anslag	13 595 ¹	Utgifts- prognos	13 257
2016	Förslag	13 595		
2017	Beräknat	13 595		
2018	Beräknat	13 595		
2019	Beräknat	13 595		

¹ Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2015 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

Ändamål

Anslaget får användas för utgifter för nordiskt bilateralt och multilateralt samarbete. Anslaget får också användas för utgifter för statsbidrag till Svenska Föreningen Norden.

Anslaget får även användas för utgifter för insatser för att främja samarbetsprojekt i Norden, särskilt projekt med specifikt gränsregional prägel samt till samarbetsprojekt företrädesvis i närområdet.

Regeringens överväganden

Regeringen föreslår att 13 595 000 kronor anvisas under anslaget 1:3 Nordiskt samarbete för 2016. För 2017, 2018 och 2019 beräknas anslaget till 13 595 000 kronor, 13 595 000 kronor respektive 13 595 000 kronor.

Tabell 2.9 Härledning av anslagsnivån 2016–2019 för 1:3 Nordiskt samarbete

Tusental kronor

	2016	2017	2018	2019
Anvisat 2015 ¹	13 595	13 595	13 595	13 595
<i>Förändring till följd av:</i>				
Beslut				
Överföring till/från andra anslag				
Övrigt				
Förslag/ beräknat anslag	13 595	13 595	13 595	13 595

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2014 (bet. 2014/15:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

2.6.4 1:4 Ekonomiskt bistånd till enskilda utomlands samt diverse kostnader för rättsväsendet

Tabell 2.10 Anslagsutveckling 1:4 Ekonomiskt bistånd till enskilda utomlands samt diverse kostnader för rättsväsendet

Tusental kronor

2014	Utfall	2 147	Anslags- sparande	1 679
2015	Anslag	3 826 ¹	Utgifts- prognos	3 731
2016	Förslag	3 826		
2017	Beräknat	3 826		
2018	Beräknat	3 826		
2019	Beräknat	3 826		

¹ Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2015 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

Ändamål

Anslaget får användas för utgifter:

- enligt lagen (2003:491) om konsulärt ekonomiskt bistånd
- för konsulära insatser vid en kris eller en katastrof utomlands enligt lagen (2010:813) om konsulära katastrofinsatser eller liknande händelser
- för höjd beredskap och initiala åtgärder vid en konsulär kris
- för insatser för bortförda eller kvarhållna barn i utlandet samt utgifter för resor och andra utgifter som har till syfte att främja rätten till umgänge mellan barn och föräldrar
- i samband med rättegång inför internationell domstol eller liknande organ där svenska staten är part eller deltar på annat liknande sätt
- för särskilda informationsinsatser riktade till utlandsresenärer
- för ersättning enligt sjöförklaringskungörelsen (1967:294) till person som enligt sjölagen (1994:1009) tillsammans med svensk utlandsmyndighet deltar vid sjöförklaring och enligt sjöförklaringskungörelsen till annan än befälhavaren och medlem av besättningen för inställelse till förhör vid sjöförklaring inför svensk utlandsmyndighet.

Regeringens överväganden

Regeringen föreslår att 3 826 000 kronor anvisas under anslaget 1:4 Ekonomiskt bistånd till enskilda utomlands samt diverse kostnader för rättsväsendet för 2016. För 2017, 2018 och 2019 beräknas anslaget till 3 826 000 kronor, 3 826 000 kronor respektive 3 826 000 kronor.

Tabell 2.11 Härledning av anslagsnivån 2016–2019 för 1:4 Ekonomiskt bistånd till enskilda samt diverse kostnader för rättsväsendet

Tusental kronor

	2016	2017	2018	2019
Anvisat 2015¹	3 826	3 826	3 826	3 826
<i>Förändring till följd av:</i>				
Beslut				
Överföring till/från andra anslag				
Övrigt				
Förslag/beräknat anslag	3 826	3 826	3 826	3 826

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2014 (bet. 2014/15:FIU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

2.6.5 1:5 Inspektionen för strategiska produkter

Tabell 2.12 Anslagsutveckling 1:5 Inspektionen för strategiska produkter

Tusental kronor

2014	Utfall	30 751	Anslags-sparande	263
2015	Anslag	30 242 ¹	Utgifts-prognos	29 235
2016	Förslag	29 015		
2017	Beräknat	29 321 ²		
2018	Beräknat	29 800 ³		
2019	Beräknat	30 360 ⁴		

¹ Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2015 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

² Motsvarar 29 015 tkr i 2016 års prisnivå.

³ Motsvarar 29 015 tkr i 2016 års prisnivå.

⁴ Motsvarar 29 015 tkr i 2016 års prisnivå.

Ändamål

Anslaget får användas för Inspektionen för strategiska produkter (ISP) förvaltningsutgifter.

Kompletterande information

ISP är förvaltningsmyndighet för ärenden och tillsyn enligt lagen (1992:1300) om krigsmateriel och lagen (2000:1064) om kontroll av produkter med dubbla användningsområden och av tekniskt bistånd, om inte någon annan myndighet har detta till uppgift. Inspektionen är därtill nationell myndighet med de uppgifter som följer av lagen (1994:118) om inspektioner enligt Förenta nationernas konvention om förbud mot kemiska vapen och förordningen (1997:121) om inspektioner enligt Förenta nationernas konvention om förbud mot kemiska vapen m.m. Inspektionen ska också fullgöra de uppgifter som myndigheten tilldelas enligt sådana förordningar om ekonomiska sanktioner som beslutas av Europeiska gemenskapen, enligt beslut som regeringen meddelar med anledning av sådana förordningar eller enligt föreskrifter som regeringen beslutar med stöd av lagen (1996:95) om vissa internationella sanktioner. Inspektionen prövar även frågor om tillstånd enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 258/2012 och utför de uppgifter som följer därmed.

Regeringens överväganden

Vissa delar av inspektionens verksamhetskostnader ska inte täckas av avgifter. Det gäller internationell verksamhet som inte är kopplad till tillstånds- och tillsynsarbetet, inklusive exportkontrollstöd utomlands, samt den verksamhet som inspektionen bedriver som behörig myndighet för genomförandet av vissa internationella sanktioner.

Anslaget 1:5 minskar med 1 700 000 kronor på grund av att den omföring som genomförts under åren 2012–2015 för ISP:s sanktionsverksamhet inte genomförs under 2016.

Regeringen föreslår att 29 015 000 kronor anvisas under anslaget 1:5 Inspektionen för strategiska produkter för 2016. För 2017, 2018 och 2019 beräknas anslaget till 29 321 000 kronor, 29 800 000 kronor respektive 30 360 000 kronor.

Tabell 2.13 Härledning av anslagsnivån 2016–2019 för 1:5 Inspektionen för strategiska produkter

Tusental kronor

	2016	2017	2018	2019
Anvisat 2015¹	30 242	30 242	30 242	30 242
<i>Förändring till följd av:</i>				
Pris- och löne- omräkning ²	638	963	1 470	2 066
Beslut	-1 865	-1 884	-1 912	-1 948
Överföring till/från andra anslag				
Övrigt				
Förslag/ beräknat anslag	29 015	29 321	29 800	30 360

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2014 (bet. 2014/15:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel 2015. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning. Pris- och löneomräkningen för 2017–2019 är preliminär.

2.6.6 1:6 Forskning, utredningar och andra insatser rörande säkerhetspolitik, nedrustning och icke-spridning

Tabell 2.14 Anslagsutveckling 1:6 Forskning, utredningar och andra insatser rörande säkerhetspolitik, nedrustning och icke spridning

Tusental kronor

År	Utfall	Belopp	Anslags- sparande	Utgifts- prognos
2014	Utfall	45 346	-550	
2015	Anslag	43 445 ¹		41 642
2016	Förslag	45 808		
2017	Beräknat	45 808		
2018	Beräknat	45 808		
2019	Beräknat	45 808		

¹ Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2015 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

Ändamål

Anslaget får användas för utgifter för forskning, utredningar och andra insatser rörande säkerhetspolitik, nedrustning och icke-spridning, däribland relevant verksamhet vid Totalförsvarets forskningsinstitut (FOI) och Utrikespolitiska institutet (UI) och statsbidrag

till projekt som svenska och utländska organisationer och institut genomför på området. Anslaget får även användas för utgifter till stöd för projekt som uppmärksammar Raoul Wallenbergs minne och gärning.

Regeringens överväganden

Anslaget 1:6 ökar med 850 000 kronor på grund av att den omföreläggelse som genomförts under åren 2012–2015 för ISP:s sanktionsverksamhet inte genomföreläggelse under 2016.

Regeringen föreläggelse att 45 808 000 kronor anvisas under anslaget 1:6 Forskning, utredningar och andra insatser rörande säkerhetspolitik, nedrustning och icke-spridning för 2016. För 2017, 2018 och 2019 beräknas anslaget till 45 808 000 kronor, 45 808 000 kronor respektive 45 808 000 kronor.

Tabell 2.15 Härledning av anslagsnivån 2016–2019 för 1:6 Forskning, utredningar och andra insatser rörande säkerhetspolitik, nedrustning och icke spridning

Tusental kronor

	2016	2017	2018	2019
Anvisat 2015¹	44 945	44 945	44 945	44 945
<i>Förändring till följd av:</i>				
Beslut	850	850	850	850
Överföring till/från andra anslag				
Övrigt	13	13	13	13
Förslag/ beräknat anslag	45 808	45 808	45 808	45 808

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2014 (bet. 2014/15:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

2.6.7 1:7 Bidrag till Stockholms internationella fredsforskningsinstitut (SIPRI)

Tabell 2.16 Anslagsutveckling 1:7 Bidrag till Stockholms internationella fredsforskningsinstitut (SIPRI)

Tusental kronor

2014	Utfall	24 431	Anslags-sparande	0
2015	Anslag	24 402 ¹	Utgifts-prognos	24 402
2016	Förslag	25 402		
2017	Beräknat	25 402		
2018	Beräknat	25 402		
2019	Beräknat	25 402		

¹ Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2015 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

Ändamål

Anslaget får användas för utgifter för statsbidrag till stiftelsen Stockholms internationella fredsforskningsinstitut (SIPRI) för vetenskaplig forskning i konfliktfrågor samt frågor rörande internationellt samarbete för fred och säkerhet i enlighet med stiftelsens stadgar.

Regeringens överväganden

SIPRI bör fortsätta sina ansträngningar att söka extern finansiering på alla forskningsområden. Det alltmer komplexa läget i vår omvärld och de utrikes- och säkerhetspolitiska utmaningar detta genererar ställer ökade krav på oberoende forskning och analys i den utrikespolitiska verksamheten. Anslaget föreslås öka med 1 000 000 kronor fr.o.m. 2016 för att stärka SIPRI:s kärnverksamhet, med fokus på nedrustning, rustningskontroll och andra vapenfrågor.

Regeringen föreslår att 25 402 000 kronor anvisas under anslaget 1:7 Bidrag till Stockholms internationella fredsforskningsinstitut (SIPRI) för 2016. För 2017, 2018 och 2019 beräknas anslaget till 25 402 000 kronor, 25 402 000 kronor respektive 25 402 000 kronor.

Tabell 2.17 Härledning av anslagsnivån 2016–2019 för 1:7 Bidrag till Stockholms internationella fredsforskningsinstitut (SIPRI)

Tusental kronor

	2016	2017	2018	2019
Anvisat 2015 ¹	24 402	24 402	24 402	24 402
<i>Förändring till följd av:</i>				
Beslut	1 000	1 000	1 000	1 000
Överföring till/från andra anslag				
Övrigt				
Förslag/beräknat anslag	25 402	25 402	25 402	25 402

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2014 (bet. 2014/15:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

2.6.8 1:8 Bidrag till Utrikespolitiska institutet

Tabell 2.18 Anslagsutveckling 1:8 Bidrag till Utrikespolitiska institutet

Tusental kronor

2014	Utfall	15 693	Anslags-sparande	0
2015	Anslag	15 675 ¹	Utgifts-prognos	15 675
2016	Förslag	16 675		
2017	Beräknat	16 675		
2018	Beräknat	16 675		
2019	Beräknat	16 675		

¹ Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2015 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

Ändamål

Anslaget får användas för utgifter för statsbidrag till Utrikespolitiska institutet.

Regeringens överväganden

Mot bakgrund av det mer svårförutsägbara omvärldsläget och för att möta de behov av policyrelaterad analys som finns inom för regeringen prioriterade områden föreslås anslaget öka med 1 000 000 kronor fr.o.m. 2016.

Regeringen föreslår att 16 675 000 kronor anvisas under anslaget 1:8 Bidrag till Utrikespolitiska institutet för 2016. För 2017, 2018 och 2019 beräknas anslaget till 16 675 000 kronor, 16 675 000 kronor respektive 16 675 000 kronor.

Tabell 2.19 Härledning av anslagsnivån 2016–2019 för 1:8 Bidrag till Utrikespolitiska institutet

Tusental kronor				
	2016	2017	2018	2019
Anvisat 2015 ¹	15 675	15 675	15 675	15 675
Förändring till följd av:				
Beslut	1 000	1 000	1 000	1 000
Överföring till/från andra anslag				
Övrigt				
Förslag/beräknat anslag	16 675	16 675	16 675	16 675

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2014 (bet. 2014/15:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

2.6.9 1:9 Svenska institutet

Tabell 2.20 Anslagsutveckling 1:9 Svenska institutet

Tusental kronor				
År	Slagslag	Belopp	Utgifts- prognos	Övrigt
2014	Utfall	91 783	Anslags- sparande	1 715
2015	Anslag	93 346 ¹	Utgifts- prognos	92 698
2016	Förslag	98 066		
2017	Beräknat	99 564 ²		
2018	Beräknat	101 838 ³		
2019	Beräknat	104 140 ⁴		

¹ Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2015 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

² Motsvarar 98 066 tkr i 2016 års prisnivå.

³ Motsvarar 98 066 tkr i 2016 års prisnivå.

⁴ Motsvarar 98 066 tkr i 2016 års prisnivå.

Ändamål

Anslaget får användas för Svenska institutets förvaltningsutgifter.

Anslaget får även användas för Svenska institutets Sverigefrämjande uppgifter.

Regeringens överväganden

Regeringen föreslår att 98 066 000 kronor anvisas under anslaget 1:9 Svenska institutet för

2016. För 2017, 2018 och 2019 beräknas anslaget till 99 564 000 kronor, 101 838 000 kronor respektive 104 140 000 kronor.

Tabell 2.21 Härledning av anslagsnivån 2016–2019 för 1:9 Svenska institutet

Tusental kronor				
	2016	2017	2018	2019
Anvisat 2015 ¹	96 346	96 346	96 346	96 346
Förändring till följd av:				
Pris- och löne- omräkning ²	1 963	3 460	5 732	8 040
Beslut	-243	-242	-240	-246
Överföring till/från andra anslag				
Övrigt				
Förslag/beräknat anslag	98 066	99 564	101 838	104 140

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2014 (bet. 2014/15:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel 2015. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning. Pris- och löneomräkningen för 2017–2019 är preliminär.

2.6.10 1:10 Information om Sverige i utlandet

Tabell 2.22 Anslagsutveckling 1:10 Information om Sverige i utlandet

Tusental kronor				
År	Slagslag	Belopp	Utgifts- prognos	Övrigt
2014	Utfall	14 197	Anslags- sparande	217
2015	Anslag	14 475 ¹	Utgifts- prognos	14 115
2016	Förslag	15 475		
2017	Beräknat	15 475		
2018	Beräknat	15 475		
2019	Beräknat	15 475		

¹ Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2015 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

Ändamål

Anslaget får användas för utgifter för information om Sverige i utlandet samt för det allmänna Sverigefrämjandet.

Regeringens överväganden

För att finansiera Nämnden för Sverige-främjande i utlandet, NSU, föreslås anslaget öka med 1 000 000 kronor. Inom utgiftsområde 24 föreslås anslaget 2:3 Exportfrämjande verksamhet minskas med motsvarande belopp.

Regeringen föreslår att 15 475 000 kronor anvisas under anslaget 1:10 Information om Sverige i utlandet för 2016. För 2017, 2018 och 2019 beräknas anslaget till 15 475 000 kronor, 15 475 000 kronor respektive 15 475 000 kronor.

Tabell 2.23 Härlledning av anslagsnivån 2016–2019 för 1:10 Information om Sverige i utlandet

Tusental kronor				
	2016	2017	2018	2019
Anvisat 2015¹	14 475	14 475	14 475	14 475
<i>Förändring till följd av:</i>				
Beslut				
Överföring till/från andra anslag	1 000	1 000	1 000	1 000
Övrigt				
Förslag/beräknat anslag	15 475	15 475	15 475	15 475

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2014 (bet. 2014/15:FIU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

2.6.11 1:11 Samarbete inom Östersjöregionen

Tabell 2.24 Anslagsutveckling 1:11 Samarbete inom Östersjöregionen

Tusental kronor				
2014	Utfall	166 979	Anslags-sparande	21 735
2015	Anslag	180 215 ¹	Utgifts-prognos	175 734
2016	Förslag	188 715		
2017	Beräknat	188 715		
2018	Beräknat	188 715		
2019	Beräknat	188 715		

¹ Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2015 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

Ändamål

Anslaget får användas för utgifter för samarbete, samverkan och integration inom Östersjöregionen. Anslaget får vidare användas för utgifter

för insatser i Ryssland avseende miljö samt mänskliga rättigheter och demokrati, Svenska institutets Östersjösamarbete samt insatser i eller i nära anslutning till Östersjöområdet bl.a. inom ramen för Östersjöstaternas råd, Nordliga dimensionen, Arktiska rådet och Barentsrådet. Anslaget får även användas för räntesubvention, inklusive administrativa kostnader, avseende bilateralt lån till Ukraina. Högst 24 500 000 kronor får användas för Svenska institutets förvaltningsutgifter.

Bemyndigande om ekonomiska åtaganden

Regeringens förslag: Regeringen bemyndigas att under 2016 för anslaget 1:11 *Samarbete inom Östersjöregionen* besluta om bidrag som inklusive tidigare gjorda åtaganden medför behov av framtida anslag på högst 159 500 000 kronor 2017–2019.

Skälen för regeringens förslag: Sida, Svenska institutet och Regeringskansliet behöver besluta om bidrag i form av fleråriga stipendier, långsiktiga insatser på miljöområdet samt insatser inom mänskliga rättigheter och demokrati. Regeringen bör därför bemyndigas att under 2016 för anslaget 1:11 *Samarbete inom Östersjöregionen* besluta om bidrag som inklusive tidigare gjorda åtaganden medför behov av framtida anslag på högst 159 500 000 kronor 2017–2019.

Tabell 2.25 Beställningsbemyndigande för anslaget 1:11 Samarbete inom Östersjöregionen

Tusental kronor

	Utfall 2014	Prognos 2015	Förslag 2016	Beräknat 2017	Beräknat 2018	Beräknat 2019
Ingående åtaganden	101 293	79 530	138 047			
Nya åtaganden	49 454	114 607	69 400			
Infriade åtaganden	-71 217	-56 090	-61 647	-76 900	-49 900	-19 000
Utestående åtaganden	79 530	138 047	145 800			
Erhållet/förslaget bemyndigande	159 500	159 200	159 500			

Regeringens överväganden

För att bemöta den ryska aggressionen mot Ukraina och bidra till landets finansiella och ekonomiska stabilitet har Sverige erbjudit Ukraina ett bilateralt lån om 100 miljoner US-dollar. En mindre del av lånets räntesubvention, inklusive administrativa kostnader, kommer att finansieras från UO5 och anslagsändamålet anpassas i enlighet med detta.

Regeringen föreslår att 188 715 000 kronor anvisas under anslaget 1:11 Samarbete inom Östersjöregionen för 2016. För 2017, 2018 och 2019 beräknas anslaget till 188 715 000 kronor, 188 715 000 kronor respektive 188 715 000 kronor.

Tabell 2.26 Härledning av anslagsnivån 2016–2019 för 1:11 Samarbete inom Östersjöregionen

Tusental kronor

	2016	2017	2018	2019
Anvisat 2015¹	188 715	188 715	188 715	188 715
<i>Förändring till följd av:</i>				
Beslut				
Överföring till/från andra anslag				
Övrigt				
Förslag/ beräknat anslag	188 715	188 715	188 715	188 715

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2014 (bet. 2014/15:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

